

بهارانه نوآوری بانک تجارت

تهیه شده در روابط عمومی تکنوتجارت - بهار ۱۴۰۳

گزارش‌های تخصصی در
حوزه نوآوری

CBINSIGHTS Gartner

JPMORGAN CHASE & CO. McKinsey
& Company

PYMNTS INTELLIGENCE | Carat.fiserv. COUNTERPART VENTURES | svb Silicon Valley Bank

۱۰ همت سرمایه‌گذاری بانک تجارت در فناوری اطلاعات
مرتضی ترک تبریزی (رئیس هیئت مدیره بانک تجارت)

اکوسیستم در انتظار راهبری بانک‌ها

مهدی الیاسی (دبیر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات
دانش‌بنیان)

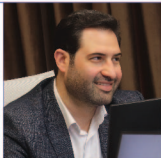
سال ۱۴۰۳، سال هایپ لندتک‌ها است

امیرحسین داودیان (معاون مدیرعامل در امور مشتریان بانکداری شخصی بانک تجارت)

تژینو، گامی موثر در توسعه اکوسیستم نوآوری کشور

محمد فرجود (مدیرعامل هلدینگ تفتا)

با وجود ظرفیت‌هایی موجود در بخش نوآوری، حال اکوسیستم نوآوری کشور خوب نیست

حسام مقصدلو (عضو هیئت مدیره هلدینگ فناوری و نوآوری بانک تجارت (تفتا))

نهادسازی و مشارکت؛ دو کلیدواژه اثرگذار آینده تکنوتجارت

سیدمحمدحسین سجادی نیری (مدیرعامل تکنوتجارت و رئیس هیئت مدیره انجمن
سرمایه‌گذاری خطرپذیر)

بانک تجارت در زیست‌بوم دانش‌بنیان

از نگاه آخرین گزارش سالانه زیست‌بوم

گزارش سالانه زیست بوم دانش‌بنیان با استفاده از آمار سال ۱۴۰۱ در زمستان ۱۴۰۲ توسط شرکت اعتبارسنجی ارزش‌آفرین اعتماد منتشر شده‌است.

عملکرد پرداخت وام به تفکیک بانک‌ها- همه شرکت‌های دانش‌بنیان

رتبه	نام بانک	وام پرداختی	وام دانش بنیان	تعداد وام	تعداد شرکت	میانگین	مانده بدهی	پیشینه	انحراف معیار	ضریب تغییرات
۱	تجارت	۲۲,۵۹۴	۸,۴۴۱,۴۹	۱۹۱۱	۶۴۱	۱۲	۱۹,۴۹۸,۴	۵۲۵	۳۰	۲,۶
۲	ملت	۲۰,۶۸۷	۶,۹۶۲,۹۰	۲۳۷۰	۵۴۷	۹	۱۸,۷۱۴,۵	۱,۰۰۰	۲۹	۳,۳
۳	پاسارگاد	۱۶,۹۴۰	۹,۴۴۲,۶۰	۳۰۷	۱۴۲	۵۵	۲۶,۴۰۴,۵	۹,۳۰۶	۵۳۴	۹,۷
۴	صادرات ایران	۱۱,۲۴۰	۴,۸۷۵,۹۱	۱۵۰۲	۴۴۲	۷	۱۰,۴۴۵,۴	۱۱۴۷	۱۴	۱,۸
۵	اقتصاد نوین	۱۰,۶۶۹	۱,۹۴۳,۹۴	۳۶۴	۹۲	۲۹	۱۰,۹۰۸,۷	۳۲۸	۴۲	۱,۴

تمام مبالغ به میلیارد تومان است.

عملکرد بانک تجارت در پرداخت وام به تفکیک دسته فناوری

رتبه بانک‌ها در صدور انواع ضمانت‌نامه_میزان ضمانت‌نامه صادره برای انواع محصولات دانش‌بنیان شرکت‌ها

رتبه	نام بانک	کل ضمانت‌نامه بانک‌ها	رتبه در کل ضمانت‌نامه بانک‌ها	ضمانت‌نامه محصولات دانش‌بنیان	رتبه ضمانت‌نامه محصولات دانش‌بنیان
۱	تجارت	۲۴۵,۰۰۷	۱	۱۲,۴۴۸	۱
۲	پاسارگاد	۹۰,۸۴۱	۳	۳,۷۰۴	۲
۳	ملت	۱۱۵,۹۳۷	۲	۳,۱۸۶	۳
۴	اقتصاد نوین	۷۷,۶۳۵	۴	۳,۱۰۲	۴
۵	صادرات ایران	۵۹,۶۳۱	۵	۲,۴۶۷	۵

تمام مبالغ به میلیارد تومان است.

آنچه می‌خوانید

آنچه می‌خوانید فراتر از نگاه خیره به جهان پیشرو است؛ این صفحات، اراده‌ایست برای نباختن قافیه آینده. گزیده‌ای مختصر حاصل جست‌وجوگری در گزارش‌های معتبر حوزه فناوری و نوآوری به ضرورت «جهانی اندیشیدن» و گفت‌وگو با اثرگذاران و صاحب‌نظران به ضرورت «محلی عمل کردن» را به دغدغه‌مندان آینده ایران پیشکش می‌کنیم.

از حمایت‌های بی‌دریغ و راهنمایی‌های ارزنده جناب آقای دکتر محمدحسین سجادی نیری (مدیرعامل محترم تکنوتجارت) بی‌نهایت سپاسگزارم و قدردان تلاش خستگی‌ناپذیر همکار هنرمندم سرکار خانم حبیبه دریایی در فرآیند تهیه بهارانه نوآوری هستم.

امید که در بهار نو، قدم‌های نوآوری را در کنار هم برداریم.

حلیه صبورنژاد

مدیر روابط عمومی تکنوتجارت

تازه‌ترین دیدگاه‌های جی. پی. مورگان

در مورد بازار سرمایه‌گذاری خطرپذیر

دارایی‌ها برای پرداخت بدهی‌ها تعطیل می‌شوند رو به افزایش بوده است.

بازگشایی مرحله‌ای احتمالی بازارهای عرضه اولیه سهام در سال ۲۰۲۴ می‌تواند زمینه بازگشت این بازارها به شرایط عادی را تا سال ۲۰۲۵ فراهم کند.

به گفته یوگن سون^۳، رئیس مشترک بازارهای سرمایه سهام فناوری در شرکت جی‌پی مورگان، بازارهای عرضه اولیه سهام آمادگی پذیرش شرکت‌هایی را نشان می‌دهند که درآمد چشمگیر و مدل‌های کسب‌وکار پایدار و سودآور دارند.

از حدود ۱۰۰۰ استارت‌آپ یک میلیارد دلاری خصوصی، معدودی از آن‌ها حائز شرایط بازار عرضه اولیه هستند.

اگرچه برآوردها می‌شود که بیش از ۱۰۰۰ استارت‌آپ یک میلیارد دلاری خصوصی وجود دارد، معدودی از آن‌ها حائز شرایط هستند. به احتمال زیاد، گروه بعدی شرکت‌های فناوری که سهام اولیه آن‌ها عرضه می‌شود، نیاز دارند در زمان عرضه اولیه مقیاس‌پذیری چشمگیر و رشد و سودآوری خود را به نمایش بگذارند.

فرآیند بورسی شدن ممکن است تا ۲۴ ماه طول بکشد و سرمایه‌گذاران نهادی می‌توانند آن را تسهیل کنند.

در ضمن، سون اشاره می‌کند که هم‌زمان با اینکه بنیان‌گذاران راهبردهای خروج را ارزیابی می‌کنند، توجه به اینکه ممکن است فرآیند بورسی شدن تا ۲۴ ماه طول بکشد، اهمیت پیدا می‌کند.

بخش تحقیقات شرکت جی. پی. مورگان چیس^۱ گلچینی از محتواهای رهبری فکری را برای مشتریان بخش بانکداری تجاری و تیم‌های داخلی خود تهیه می‌کند تا آنان را در خصوص بینش‌های اقتصادی، پایش بازار، روندهای صنعت و بازارهای سرمایه به‌روز نگه دارد. آنچه می‌خوانید اخیراً توسط این بخش تحقیقاتی منتشر شده است.

انتظار داریم که چالش‌های بازار سرمایه‌گذاری خطرپذیر کماکان در سال ۲۰۲۴ ادامه داشته باشند، زیرا تأثیر رویکردهای سال‌های گذشته همچنان در اقتصاد برقرار هستند. اینکه آیا شرایط نابسامان کنونی سپری می‌شود یا می‌توانیم شاهد تغییری مشخص‌تر باشیم، به ادامه تاب‌آوری اقتصاد و بهبود خروج از بازارها بستگی دارد.

زیست‌بوم سرمایه‌گذاری خطرپذیر طی سال ۲۰۲۳ شاهد آشفتگی‌های زیادی از جمله محیط چالش‌برانگیز جذب سرمایه، ناکامی بانک سیلیکون‌ولی^۲ و خروج محدود از بازار بود.

با نگاه به آینده، پیش‌بینی می‌کنیم که در سال ۲۰۲۴ بیشتر استارت‌آپ‌های متکی به سرمایه‌گذاران خطرپذیر به جذب سرمایه بیشتر نیاز خواهند داشت، مگر اینکه تغییر چشمگیر غیرمنتظره‌ای در بازار عرضه اولیه سهام اتفاق بیفتد. بسیاری از استارت‌آپ‌ها برای جذب سرمایه جدید با پذیرش کاهش ارزش، ورود به مذاکرات ادغام و تملیک، یا بدتر از همه، تعطیلی مواجه خواهند شد. در حال حاضر، این روند دو برابر شده است و تعداد استارت‌آپ‌هایی که در سال ۲۰۲۳، در مقایسه با سال ۲۰۲۲، به دلیل ورشکستگی یا فروش

1. JPMorgan Chase
2. Silicon Valley Bank
3. Eugene Sohn

JPMORGAN CHASE & Co.

چشم‌انداز ادغام و تملیک مبهم است، زیرا اختلاف‌نظرها در مورد ارزش‌گذاری شرکت‌ها همچنان زیاد است، عدم اطمینان‌های ژئوپلیتیکی بالاست و اعتماد سرمایه‌گذاران کم است.

رشد سریع هوش مصنوعی مولد طی سال گذشته عنصر پویای دیگری از عدم قطعیت است. در حالی که تمایل شدیدی برای پیشگامی در این فناوری نوظهور وجود دارد، همچنان درس‌های زیادی برای یادگیری ارزش کاربرد آن و/یا توان بالقوه برای ایجاد تحول اساسی در مدل‌های کسب‌وکار یا صنایع وجود دارد.

بنیان‌گذارانی که به دنبال عرضه اولیه سهام هستند، ضمن ایجاد روابط با سرمایه‌گذاران نهادی می‌توانند با تعیین شاخص‌های کلیدی عملکرد آماده این کار شوند. آماده شدن برای بازارهای عمومی مثل تمرین برای مسابقه دوی ماراتن است. بنیان‌گذاران باید برای رویه‌های استاندارد و همچنین جلسه‌های گزارش سود فصلی، تعامل با تحلیلگران فروش و حضور در تورهای معرفی و بدون معامله آماده باشند.

گفت‌وگو با مرتضی ترک تبریزی (رئیس هیئت مدیره بانک تجارت)

رئیس هیئت مدیره بانک تجارت از افق نوآوری ۱۴۰۳ در این بانک می‌گوید ۱۰ همت سرمایه‌گذاری بانک تجارت در فناوری اطلاعات

درونی بانک، می‌توان ذات چابک و نوآور فناوری را در بانک پیش برد. دغدغه او پایه‌گذاری نهادهای نوآور و یکپارچه کردن فعالیت آن‌ها در فعالیتهای بانکی است. با این مدیر سرآمد بانکداری کشور، درباره مسیر نوآوری و تحول دیجیتال در بانک تجارت گفت‌وگو کرده‌ایم.

مرتضی ترک تبریزی، رئیس هیئت مدیره بانک تجارت، یکی از مدیران شاخصی است که توانسته است گام‌های راهبردی و مهمی در توسعه فناوری اطلاعات در بانکداری بردارد. او به‌عنوان یکی از حامیان نوآوری در این صنعت، پذیرا و شنوای ایده‌های جدید است و معتقد است با ایجاد موجودیت‌های نوآور و تعامل با ساختارهای

مراقبت مداوم نیاز دارد. ورود به عرصه‌های دارای عدم قطعیت و ابهام، متناسب با ذات فناوری اطلاعات است و شاید ابتدا به ساکن محل علاقمندی سایر بخش‌های یک بانک نباشد. ما الان کمیته نوآوری بانک را با حضور مدیر سرمایه‌گذاری بانک، مشاوران بانک، آقای فرجود (مدیرعامل تفتا) و آقای سجادی نیری (مدیرعامل تکنوتجارت) شکل داده‌ایم. نوآوری قلب تپنده بانک است و بانک ناچار است به سمت راهکارها، فناوری‌ها و کسب‌وکارهای جدید برود. باید به این نکته هم توجه کنیم که نمی‌توانیم و نباید برای نوآوری منتظر تشویق و پیشنهاد رگولاتور بمانیم. خود بانک باید در قالب مقررات موجود تلاش کند که بهترین کار را انجام بدهد.

◀ درباره ورود به فناوری‌های جدید و روندهای اثرگذار آینده و هوش مصنوعی مولد، چگونه باید وارد شویم؟

ما سرمایه انسانی لازم برای توسعه هوش مصنوعی و اراده لازم را داریم، اما پیشرفت در این حوزه، سیاست‌گذاری هوشمندانه در حوزه داده را می‌طلبد و دسترسی با سرعت و کیفیت به اینترنت که بخشی از آن را ما خودمان مسدود کرده‌ایم و بخشی دیگر را تحریم‌ها. این موارد بازدارنده هستند. به اعتقاد من، کار کردن با داده و ایجاد ارزش افزوده با آن، مستلزم کار کردن موجودیت‌های مختلفی در کنار هم و با هم ذیل یک اراده واحد و قدرتمند است. این نکته‌ای است که من از ۲ سال پیش گفته‌ام. مصورسازی داده‌ها مرحله نهایی جذاب و چشمگیری است که همه این تصاویر را دوست دارند، اما واقعیت این است که پیش‌نیاز و بنیان توسعه هوش مصنوعی، زیرساخت و نقش‌آفرینی همه بازیگران در کنار هم است. ما مأموریت این کار را در بانک به شرکت «داتا» سپرده‌ایم، اما در این موضوع هم، تکنوتجارت با رصد کسب‌وکارها و نوآوران و وصل کردن آن‌ها به بدنه داتا می‌تواند نقش‌آفرینی کند و شخص آقای سجادی نیری می‌تواند کمک کنند تا ما بیش از اینکه خودمان به دنبال ساختن هر محصول

◀ بانک تجارت چگونه مسیر توسعه نوآوری را طرح‌ریزی و اجرا کرده است؟

در سال ۱۴۰۰ بانک تجارت یکی از ۴ بانکی شد که مستند استراتژی تحول دیجیتال آن به تصویب وزارت اقتصاد رسید و کار را پیش برد. تحول دیجیتال بنیان‌هایی دارد از جمله حوزه داده، حوزه نوآوری، حوزه اپلیکیشن‌های موبایلی. در بانک تجارت، ۲ شرکت سیمرغ تجارت و تاتا براساس نیازهای مشتری اپلیکیشن موبایلی ایجاد می‌کنند و یکی از نتایج آن، ارائه خدمات به مشتری است که او را از مراجعه به شعبه بی‌نیاز کند: امضاء، سفته، برات دیجیتال و احراز هویت دیجیتال و... یکی دیگر از بنیان‌های تحول دیجیتال داده است. ۲ موجودیت برای حوزه داده (اعم از حاکمیت، مدیریت، تهیه واژه‌نامه داده و...) ایجاد کردیم: یکی هوش تجاری داخل بانک که حوزه حاکمیت را پیش می‌برد و دیگری بیرون بانک «شرکت داتا» که احاطه فنی دارد. درنهایت پایه اصلی تحول دیجیتال، حوزه فینتک و نوآوری است که جای نقش‌آفرینی تکنوتجارت است و تجربه موفقیت‌آمیز ریسک‌پذیری و سهیم شدن در نوآوری را رقم زده است. تکنوتجارت نقش بسیار مهمی در بنیان‌های تحول دیجیتال بانک تجارت دارد. امروز بانک تجارت توانسته است کسب‌وکارهایی را به بدنه اصلی خود متصل کند و به نوعی از خدمات آن‌ها بهره‌بردار که نه فقط سودآوری و کاهش هزینه‌ها، بلکه درگیر نشدن بانک در جزئیات عملیاتی را در پی داشته است. مثال این امر، محصول «امضانو» برای قرارداد دیجیتال، «پی‌بار» در گردش منابع، «آوای اطمینان» با جریان تراکنش‌های بورس یا «دیجی‌پی» است که هم شریک ما است و هم ما مشتریان او را تأمین مالی می‌کنیم و در واقع هم‌افزایی و برد دو طرفه اتفاق افتاده است. تصور سنتی از بانک با ریسک‌گریزی قرین شده است.

◀ چطور در بانک تجارت توانسته‌اید بانک را به سمت‌وسوی نوآوری ببرید؟

پذیرش ریسک و نوآوری به مرور و با بنیان گذاشتن موجودیت‌های کارآمد به‌دست می‌آید و البته به

فقدان مرحوم دولت آبادی برای من داغ بسیار بزرگی بود. او بسیار انسان شریف، بااخلاق، علاقه‌مند به پیشرفت و توسعه بود و درک عمیقی از فناوری اطلاعات و نوآوری داشت. او دریافته بود که در طولانی‌مدت بانک بدون فناوری اطلاعات مدرن و مترقی حرفی برای گفتن ندارد. پیش از حضور وی در بانک تجارت، بانک حدود ۱۵ سال نتوانسته بود سیستم بانکداری متمرکز (Core banking) را مستقر کند؛ ایشان بود که با تلاش زیاد و ممارست توانست گام‌های ابتدایی این حرکت عظیم را بردارد. او در بانک ملت هم همین سیاست حمایت از حوزه فناوری را پیش برد و حمایت زیادی را از مجموعه «بهسازان ملت» داشت. آقای دولت‌آبادی در کسب‌وکار و نفوذ به مشتری بی‌نظیر بود و با درک اهمیت چابکی و توسعه فناوری اطلاعات اقدامات مهمی را انجام داد و واقعاً حیف که بین ما نیست.

خدمتی در بانک باشیم، آن را با تعامل با اکوسیستم نوآوری به‌دست آوریم. از نگاه من، ما در بانک این موضوع را خوب آغاز کرده‌ایم و با همکاری با سایر موجودیت‌ها در سه چهار ماه آغازین سال ۱۴۰۳ در این حوزه موفقیت‌های بیشتری نیز کسب خواهیم کرد.

◀ در سال پیش‌رو بانک تجارت چه افقی در حوزه سرمایه‌گذاری ترسیم کرده است؟

بانک تجارت هدف‌گذاری کرده است که در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۰ همت سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری اطلاعات انجام دهد. تصمیم‌گیری و هزینه‌کرد در این اندازه، توانمندی زیادی می‌خواهد که در این مسیر کمیته نوآوری بانک هم می‌تواند راهگشا باشد. من اطمینان دارم که در کسب‌وکار ما به شدت مؤثر خواهد بود. مسئولیت اصلی ما الان این است که پایه‌های بالنده، دقیق و محکمی برای نوآوری در بانک ایجاد کنیم که در دگرگونی‌ها تداوم یابد و ثمربخش بماند. پروژه بزرگی مثل «تژینو» از همین جنس کارها است که می‌تواند نوآوری را در رگ و پی بانک یا حتی کشور جاری کند و تداوم بخشد.

◀ تکنوتجارت ۱۴۰۳ چگونه در این نظم نوآوری ایفای نقش می‌کند؟

ما امید و آرزوهای زیادی برای تکنوتجارت داریم، به‌ویژه با حضور آقای نیری که سرآمد این حرفه هستند، توقع ما بالا رفته است و امیدواریم سرمایه‌گذاری‌های خوب در تکنوتجارت انجام شود. بنده به سهم خودم پشتیبانی می‌کنم و مدیرعامل بانک هم حامی است که بتوانیم اثر ماندگار باقی بگذاریم. ما «تژینو» را در هسته مرکزی آینده بانک تجارت می‌بینیم و امیدواریم موجودیتی مانا و اثرگذار را بنا بگذاریم که مدیران و مسئولان بعد از ما هم آن را تداوم بخشند.

◀ سال ۱۴۰۲ جامعه بانکداری یکی از افراد اثربخش خود را از دست داد. اگر موافق باشید، چند جمله پایانی را به مرحوم دولت‌آبادی اختصاص دهیم.

گوش به‌زنگ تحولات باشید!

۱ محیط اقتصاد کلان با نرخ‌های بهره و اعداد تورم بالاتر در بسیاری از نقاط جهان و کاهش احتمالی سرعت رشد اقتصادی چین به طرز چشمگیری تغییر کرده است. باید منتظر آغاز دورانی جدید و اتفاقات غیرمنتظره زیادی باشیم!

۲ از آنجا که افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی موجب افزایش نوسانات و تحریک محدودیت‌های تجارت و سرمایه‌گذاری در اقتصاد واقعی می‌شود، ماهیت ریسک سیستمی در حال تغییر است.

۳ رشد هوش مصنوعی مولد بهره‌وری را به میزان ۳ تا ۵ درصد افزایش می‌دهد و کاهش هزینه‌های عملیاتی بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد دلار می‌تواند عاملی تحول‌آفرین باشد.

۴ با افزایش فشار بر نظام اقتصاد کلان و تغییرات فناوری‌ها، بازیگران و ریسک‌های جدید، دولت‌ها موشکافی نظارتی در مورد نهادها و واسطه‌های مالی غیرسنتی را گسترده و عمیق می‌کنند.

۵ اولویت نهادهای مالی

در ماه‌های پیش رو از نگاه مکنزی

در ارائه محصولات و خدمات، مثل شرکت‌های فناوری عمل کنید!

بهره‌برداری از فناوری

جدا کردن کسب‌وکارهای رو به مشتری از کسب‌وکارهای بانکداری به‌مثابه خدمت و استفاده از فناوری برای ترمیم بنیادی هزینه‌ها

انعطاف‌پذیری و تفکیک

انجام این کار می‌تواند از طریق ادغام و تملیک یا کمک به خروج از بازارها به واسطه شرکا انجام شود.

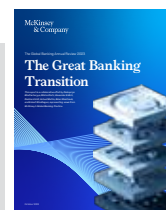
توسعه یا خروج از کسب‌وکارهای معاملاتی

رویکرد چندکاناله یکپارچه می‌تواند خودکارسازی و تعامل انسانی را محقق کند.

افزایش توزیع

خطرپذیری نهادهای مالی در فضاهای جدید فناورانه آن‌ها را در تغییرات اساسی و غیرمنتظره یاری خواهد کرد.

تطبيق با ریسک‌های متغیر

گفت‌وگو با مهدی الیاسی (معاون سیاست‌گذاری و ارزیابی راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان)

اکوسیستم در انتظار راهبری بانک‌ها بانک‌ها هنوز از قانون جهش تولید دانش‌بنیان بهره کافی نبرده‌اند

تولید دانش‌بنیان پتانسیلی بیش از آنچه تاکنون به کار گرفته شده است، دارد. این سیاست‌گذار باتجربه، اثربخشی نوآوری در بانک را مشروط به همگن شدن نوآوری در سازوکارهای بانکی می‌داند و نگاه مسئولیت اجتماعی بانک در حوزه نوآوری را ارزشمند اما میرا توصیف می‌کند. او در این گفت‌وگو، با ظرافت نقشه راهی روشن برای سیاست‌گذاران نوآوری در بانک ترسیم می‌کند.

مهدی الیاسی، از سال‌های گذشته نامی آشنا در سیاست‌گذاری علم و فناوری کشور بوده است و اکنون دبیر شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان است. از نظر او بانک‌ها پیشرو فناوری و توانمندساز دانش‌بنیان‌ها هستند و نباید جایگاه آن‌ها را تنها در تسهیلات‌دهی و صدور ضمانتنامه ببینیم. او با اشراف به بازار دانش‌بنیان کشور و چالش‌ها و فرصت‌های آن، معتقد است نقش‌آفرینی بانک‌ها ذیل قانون جهش

بخش بانکی با دانش‌بنیان‌ها با ادبیات تسهیلات و ضمانت گفت‌وگو می‌کند، اما این ادبیات، اگرچه بسیار حمایت‌گرانه و باارزش است، تمام نقش بالقوه بانک در توانمندسازی نیست. در هر سه رکن نظام‌های مالی (بورس، بانک و بیمه) این مسئله مشترک است و از نظر من ما به نئوبانک اختصاصی در حوزه دانش‌بنیان نیاز داریم. مثالی از صنعت سلامت می‌زنم. الان در صنعت سلامت تجهیزات پزشکی پیشرفته که بسیار هم صنعت گرانی است؛ کشورهای پیشرفته مدل کسب‌وکاری طراحی کرده‌اند که در آن به‌جای اینکه بیمارستان تجهیزات گرانی مانند MRI را بخرد آن را به‌صورت امانی از تولیدکننده تجهیزات پزشکی تهیه می‌کند و آن شرکت با بیمارستان در پرداخت‌های خرد بیماران شریک می‌شود. ببینید که چقدر این مورد برای بیمارستان‌های ما لازم است که کمبود منابع دارند. این کار یک ضلع سوم بانکی هم لازم دارد که خدماتی توسعه دهد که به همراه دو ضلع دیگر کارایی داشته باشد. اینجا، ما به مدل‌های نوآورانه‌ای نیاز داریم که بانک بتواند تأمین مالی دانش‌بنیان‌ها را با ابزارها، امکان‌ها و ابتکارهای خود محقق کند.

◀ فرمودید ۳ نقش مهم برای بانک در تعامل با اکوسیستم نوآوری قائل هستید. به پیشران بودن بانک و توانمندسازی اشاره کردید. بخش سوم چیست؟

بخش سوم در حوزه بانکی عملکرد سرمایه‌گذاری آن است که تأمین مالی حوزه دانش‌بنیان است. در این‌باره در قانون جهش تولید ماده ۱۸ مطرح شد که سرمایه‌گذاری بانک‌ها در حوزه دانش‌بنیان مشابه سرمایه‌گذاری در حوزه‌های بانکی تلقی شود. نقش اول بانک تا پیش از این، نقش سرمایه‌گذاری در حوزه بانکی بود، اما مطلوب این است که بانک‌ها از زاویه سرمایه‌گذاری در موضوعات مهم کشور وارد شوند. برای همین در قانون جهش تولید دانش‌بنیان ماده

◀ اگر بخواهیم یک نقشه راه کلی برای نقش‌آفرینی بانک‌ها در آینده اقتصاد دانش‌بنیان و اکوسیستم نوآوری ترسیم کنیم، از نظر شما چه اجزائی در آن اساسی هستند؟

موضوع صنعت بانکداری در اقتصاد دانش‌بنیان از چند زاویه امکان تحلیل و بررسی دارد. از دیرباز، اقتصاد دانش‌بنیان پیشران‌های متفاوتی برای شکل‌گیری بازارهای خود داشته است: از صنعت دفاع و صنعت سلامت که معمولاً از آن‌ها یاد می‌شود تا صنعت بانکداری، بورس و بیمه. واقعیت این است که بخش شایان توجهی از نوآوری‌ها ریشه در نظام‌های پولی، بانکی و مالی دارند. در حال حاضر هم، وقتی صحبت از اقتصاد دانش‌بنیان می‌کنیم حوزه فینتک پیشران است. بنابراین، خیلی برای ما اهمیت دارد که بانکداران به‌عنوان یک متقاضی پیشرو نوآوری در کشور، رفتار نوآورانه از خود بروز دهند. با توجه به امکان‌های صنعت بانکداری برای جذب و نگهداشت نیروی متخصص، این صنعت می‌تواند در حوزه اشتغال هم متفاوت عمل کند. بخش مهمی از تحول دیجیتال در ایران هم مرهون شرکت‌های زنجیره بانکی هستند که به نوعی رهبران اکوسیستم به حساب می‌آیند. ما امروزه، بانک‌های نوآور با سرعت نوآوری به نسبت خوبی در اقتصاد ایران داریم.

اما همچنین، بانک‌ها می‌توانند نقش توانمندساز هم داشته باشند. در این سال‌ها تعامل خوبی بین دانش‌بنیان‌ها و بانک‌ها اتفاق افتاده است و شرکت‌های دانش‌بنیان جزو مشتریان کوچک متوسط، ولی خوب بانک به حساب می‌آیند و بی‌نظمی و نداشتن تعهد در آن‌ها بسیار کم است.

◀ براساس آمارهای موجود، بانک تجارت در زمینه اعطای وام و صدور ضمانت‌نامه به دانش‌بنیان‌ها عملکرد مطلوبی داشته است. بانک جز این موارد چگونه می‌تواند در توانمندسازی دانش‌بنیان‌ها نیز نوآور باشد؟

بیشتری بگیریم. بانک وقتی ذی‌نفع باشد خودش خدمات هم توسعه می‌دهد. در حال حاضر، بعد از حدود دو دهه از شکل‌گیری اکوسیستم دانش‌بنیان کشور، ما برآوردی داریم که کدام صنایع و کدام بخش‌ها مقیاس‌پذیرتر هستند و مزیت بیشتری دارند. اگر بانک برای ورود به این صنایع و بخش‌ها طراحی داشته باشد و استراتژی‌ای سامان بدهد که رشد بانک هم تأمین شود بقای آن بیشتر است تا اینکه بخواهیم این فعالیت‌ها را از جنس فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی پیش ببریم. برای اینکه این قبیل سرمایه‌گذاری‌ها کاملاً استراتژیک در دل کسب‌وکار بانک جا بگیرد و منافع بانک هم تضمین شود باید که مثلاً یکی از اعضای هیئت‌مدیره بانک خود را وقف پیش بردن جریان نوآوری در بانک کند. امروزه، همه صنایع نیاز دارند به یک بانک وصل باشند تا به راحتی خدمات بانکی را در کسب‌وکارشان جاری کنند. این هم‌افزایی باید شکل بگیرد در غیر این‌صورت اگر نوآوری را به‌عنوان یک مسئولیت اجتماعی بدون ضرورت یا مُد زمانه ببینیم، هر ساختاری بسازیم، ساختاری موقتی است و از بین می‌رود. ماهیت کار سرمایه‌گذاری در نوآوری، مزیت‌سازی برای آینده است؛ چه نوآوری در فین‌تک، چه نوآوری در کسب‌وکارهای مکملی که می‌تواند فین‌تک را اهرم کنند.

۱۸ به بانک‌ها اجازه داده شد که در تعامل با صندوق نوآوری و شکوفایی (به‌عنوان نهاد مالی تخصصی حوزه دانش‌بنیان) در بخش‌های دانش‌بنیان سرمایه‌گذاری کنند. با این شکل سرمایه‌گذاری بانک‌ها همسو با حمایت ملی و حاکمیتی، مولد اشتغال تخصصی و آفریننده آینده می‌شوند. الان همه می‌بینیم که کشورهای منطقه ما در حال تعریف ابرپروژه‌های گاهی ژولورنی برای آینده هستند که حتی، اگر بخشی از آن هم محقق شود ارزش افزوده‌ای ایجاد می‌کند که علاوه بر ارزش افزوده شایان توجه، امید و اقتدار برای کشور به همراه دارد. در این مسیر بانک مرکزی به‌طور نسبی کمک کرده است و با تحرکات بیشتر می‌تواند اوضاع بهتر هم شود.

◀ به نظر شما در حال حاضر، کدام مورد در میان ۳ موردی اولویت دارد که اشاره کردید؟

این‌ها به نوعی مکمل هم هستند، اما مورد اول و سوم بسیار مهم هستند یعنی ما نیاز داریم بانک‌ها به‌عنوان رهبر اکوسیستم فین‌تک نقش جدی‌تری بازی کنند. در مثال توسعه هوش مصنوعی، ما کلان‌داده‌ای غنی‌تر از کلان‌داده صنعت بانکی در کشور به‌ندرت سراغ داریم یا صنعتی را نمی‌توان نام برد که به اندازه بانکداری تجربه کار با داده داشته باشد. پس ما اگر به دنبال توسعه هوش مصنوعی هستیم باید بتوانیم روی زیرساخت، منابع و امکان‌های بانک‌ها حساب کنیم.

◀ در موضوع سرمایه‌گذاری بانک‌ها با توجه به امکان‌های فراهم‌شده به‌وسیله قانون جهش تولید دانش‌بنیان چطور؟

یک سال و نیم از تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان گذشته است و از نظر من، ما به قدر کافی از آن بهره نبرده‌ایم. با نگاه مهربان‌تر نهادهای نظارتی (به‌رغم دغدغه‌های به‌جا و صحیحشان) و مواجهه فعالانه‌تر بانک‌ها می‌توانستیم بهره

زیست‌بوم خدمات مالی تعبیه‌شده

چه چیزی در معرض خطر است؟

برای مطالعه نسخه کامل‌تر
این گزارش اسکن کنید.

زیست‌بوم خدمات مالی تعبیه‌شده

پژوهش جدید شرکت PYMNTS Intelligence نشان می‌دهد که ۷۱ درصد از تسهیلاتگران پرداخت صنعت نرم‌افزار کیف‌های پول دیجیتال ارائه می‌کنند و به شدت علاقه‌مند به افزایش این قابلیت‌ها هستند - این میزان به طرز چشمگیری بیشتر از میزان مشاهده‌شده میان سازندگان مستقل نرم‌افزار و بازارگاه‌های برخط این حوزه است. در ضمن، این پژوهش نشان می‌دهد که ۷۰ درصد از بازارگاه‌های برخط به افزایش یا معرفی محصولات اعتباری بازرگانی کوتاه‌مدت و ارائه گزینه‌های جدید مدیریت جریان نقدی به مشتریان تجاری علاقه‌مند هستند.

صنعت نشر نرم‌افزار در جستجوی ارائه تعامل عمیق‌تر با مشتری و کسب درآمد از جریان‌های درآمدی جدید، در حال به‌روزرسانی زیست‌بوم امور مالی تعبیه‌شده خود است که بازیگران مهم در این بخش را در برمی‌گیرد. نوآوری‌هایی همچون کیف‌های پول دیجیتال و محصولات وام کوتاه‌مدت به شکل روزافزونی نزد تسهیلاتگران پرداخت، فروشندگان مستقل نرم‌افزار و بازارگاه‌های برخط به استاندارد تبدیل می‌شوند. این گذار به شکل گسترده‌ای آینده تجارت الکترونیکی را شکل خواهد داد.

از تسهیلاتگران پرداخت صنعت نرم‌افزار کاملاً وارد فضای کیف‌های پول دیجیتال می‌شوند؛ حرکتی راهبردی که می‌تواند موقعیت آن‌ها را در بازار بازتعریف کند.

تسهیلاتگران پرداخت، فروشندگان مستقل نرم‌افزار و بازارگاه‌های برخط وظیفه راهبری در چشم‌انداز تجارت الکترونیک را به عهده دارند که مملو از چالش‌ها و فرصت‌های توأمان است. تمرکز عمده تسهیلاتگران پرداخت بر کیف پول‌های دیجیتال حاکی از اهمیت محصولات امور مالی تعبیه‌شده برای راه‌حل‌های پرداخت بومی دیجیتال است. در همین حال، بازارگاه‌های برخط به‌منزله پیشگامان حوزه اعطای اعتبار کوتاه‌مدت تعبیه‌شده، روند گسترده‌تری به‌سوی راه‌حل‌های خدمات مالی منعطف‌تر را نشان می‌دهند. این ارائه‌دهندگان در مواجهه با چالش‌های متمایز باید سمت راهکارهای پریسکتر بروند- یعنی یا باید به حفظ وضع موجود و احتیاط پردازند یا باید خطر کنند.

بازارگاه‌های برخط صنعت نرم‌افزار برای ارائه محصولات اعتباری کوتاه‌مدت به امور مالی تعبیه‌شده گرایش پیدا می‌کنند.

درصد از بازارهای آنلاین صنعت نرم‌افزار هیچ‌یک از این محصولات اعتباری را ارائه نمی‌کنند، اما تمایل شدید به نوآوری در این حوزه طی ۱۲ ماه آینده را ابراز می‌کنند. به‌عبارت‌دیگر، ۷۰ درصد از بازارگاه‌های برخط نرم‌افزار به‌طور فعال به افزایش ارائه امور مالی تعبیه‌شده به فروشندگان امید دارند.

در حال حاضر، نیمی از همه بازارگاه‌های برخط در بخش تولیدکنندگان و ناشران نرم‌افزار ارائه محصولات اعتباری کوتاه‌مدت به فروشندگان را به اجرا گذاشته‌اند و به‌شدت به افزایش بیشتر این محصولات علاقه‌مند هستند. این مقدار دو برابر میزان ۲۵ درصدی است که پژوهش حاضر آن را در کل صنایع شناسایی کرد. بعلاوه، هم‌اکنون ۲۰

بازارگاه‌های برخط صنعت نشر نرم‌افزار به‌شدت به افزایش محصولات وام‌دهی به فروشندگان خود علاقه دارند.

۱۶ درصد از فروشندگان مستقل نرم‌افزار که روی همین بخش از صنعت تمرکز می‌کنند، هم‌اکنون محصولات وام‌دهی به فروشندگان را ارائه می‌دهند و مشتاق نوآوری بیشتر هستند، حال آنکه ۱۱ درصد دیگر از آن‌ها که هیچ محصول مشابهی ارائه نمی‌کنند، به‌شدت به امکان افزایش احتمالی محصولات وام‌دهی خود به فروشندگان تمایل دارند.

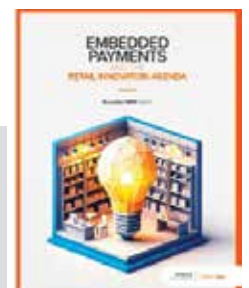
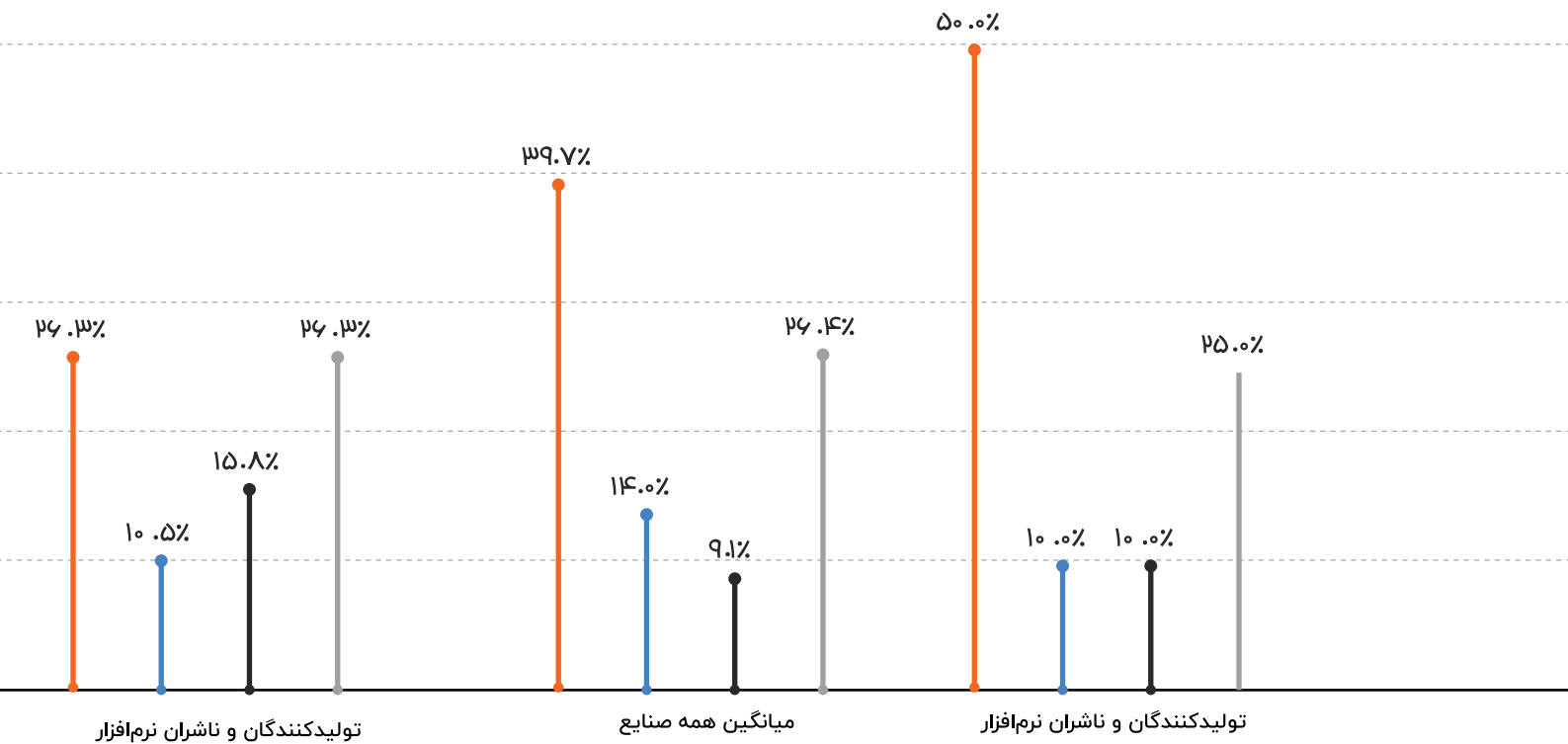
در همین حال، تسهیلاتگران پرداخت علاقه وافری به وام‌دهی به فروشندگان و راه‌حل‌های اعتباری کوتاه‌مدت را نشان می‌دهند. ۳۳ درصد از تسهیلاتگران مذکور این محصولات را ارائه می‌کنند و علاقه زیاد به نوآوری بیشتر در آن‌ها را بروز می‌دهند. با این حال، هم‌اکنون صرفاً ۴/۲ درصد از کل تسهیلاتگران پرداخت این محصولات را ارائه نمی‌کنند و همین گروه هم تمایل شدیدی به آن ابراز می‌کنند.

زیست‌بوم خدمات مالی تعبیه‌شده

شکل ۳:

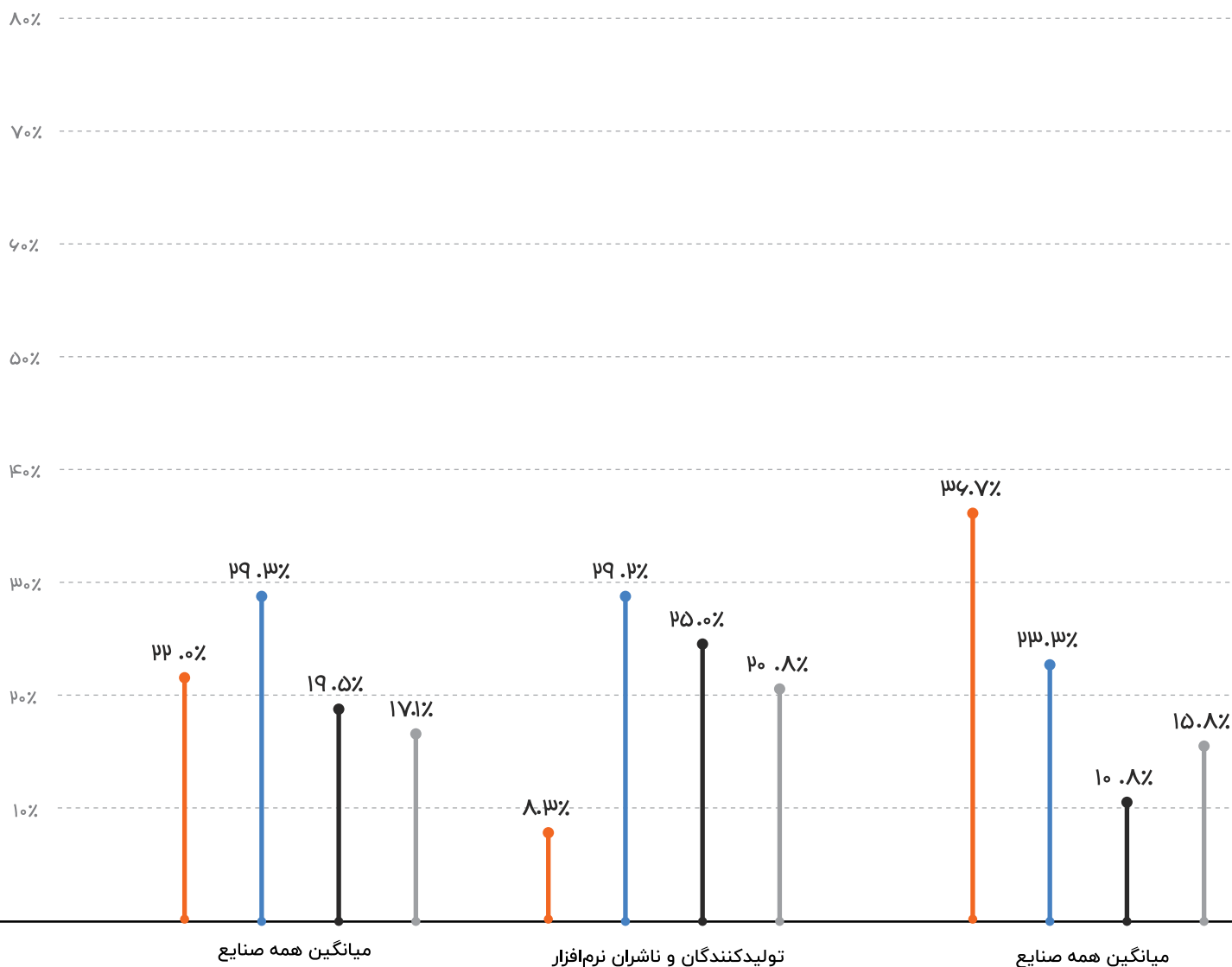
مهم‌ترین عامل در برنامه آینده نوآوری

سهم تسهیلم‌گران پرداخت، فروشندگان مستقل نرم‌افزار و بازارگاه‌های برخط که نشان‌دهنده مهم‌ترین حوزه‌های منتخب برای نوآوری است

- بهبود عملیاتی
- تجربه مشتری
- مدیریت ریسک و رعایت قوانین
- رشد راهبردی کسب و کار

مرجع: پیمنتس اینتلیجنس

زیست‌بوم امور مالی تعبیه‌شده، ژانویه ۲۰۲۴ (N=۲۸۲): پاسخ‌های کامل، در دسترس قرار گرفته از ۱۰ ماه مه ۲۰۲۳ الی ۲۵

ماه اوت ۲۰۲۳

گفت‌وگو با امیرحسین داودیان (معاون مدیرعامل در امور مشتریان بانکداری شخصی بانک تجارت)

سال ۱۴۰۳، سال هایپ لندتک‌ها است

دائمی نمی‌داند و تمایل بیشتری آینده را به یکپارچه شدن سفر خود با هیجان توضیح می‌دهد. او منتظر اتفاقات تازه‌ای در امور مالی تعبیه‌شده است و آینده نه چندان دور بانک را متفاوت از آنچه که هست و دارای کارکردهایی متفاوت توصیف می‌کند.

تجربه امیرحسین داودیان در صنعت بانکداری و پرداخت، موجب می‌شود او بتواند ابعاد مختلف فناوری، توسعه کسب‌وکار و عملیات را در کنار هم ببیند و آینده و حال صنعت را تحلیل کند. او به سال ۱۴۰۳ عنوان سال «هایپ لندتک‌ها» می‌دهد اما همین رونق را هم

به یک توکن و به توکن خودش به شما حقوق بدهد. به شما می‌گوید که هر قدر ارزش خلق کنی این توکن‌ها به شما تعلق می‌گیرد؛ حقوق ثابتی نمی‌گیری و به خلق ارزش اقتصادی شما وابسته است. با این نگاه، هر پروژه‌ای یک کشور است. الان در هر کشور یک ارز وجود دارد، ولی در آن شرایط، هر پروژه‌ای به نگاه امروزی یک کشور است و این توکن‌ها در عین حال می‌توانند با هم مبادله شوند. به نظر من تنها تکنولوژی کریپتو است که از زمان اختراع پول تا امروز، توان و ظرفیت جایگزینی و مقابله با پول و ویژگی‌های پول را داشته است. صندوق‌های ای‌تی‌اف و تنظیم‌گری آن‌ها به این فضا قوام و دوام بیشتری می‌دهد. اگر ما در چنین فضایی قرار بگیریم، دیگر بانک هم معنای خود را از دست می‌دهد چون کریپتو زیرساخت خود را دارد و غیرمتمرکز هم هست. من از منظر خاصیت پول برای کریپتو، این قدرت را می‌بینم که امکان جایگزینی مقابل پول را دارد. مثلاً، الان در حوزه پرداخت، کاربردهایی دارد، اما دنیای کریپتو دنیایی نیست که بخواهیم با فیات جایگزین کنیم، ولی در همان سازوکار فیات با آن رفتار کنیم. کریپتو اکوسیستم خودش را می‌سازد. دنیای جذابی به نظر می‌رسد. البته در کشور ما فکر می‌کنم توکنی کردن روی دارایی‌های غیرمرسوم در حکم کلاهبرداری است، ولی در دنیا شکل گرفته‌تر است. هرچه که بیشتر اقبال پیدا کند نوآوری‌ها هم بر بستر آن می‌روند مثلاً، در حال حاضر هوش مصنوعی خیلی جدی در بستر بلاکچین ارزش اقتصادی به گردش می‌اندازد.

◀ اقبال فعلی به کریپتو در حدی هست که تغییری در معادلات ایجاد کند؟

اتفاقاً نرخ بهره خیلی به بازار کریپتو کمک کرده است و در شرایطی که تورم هست، ولی قدرت خرید به آن اندازه رشد نمی‌کند و به عبارت دیگر به اندازه تورم، رشد اقتصادی وجود ندارد، مردم از

◀ در ساختارهای مالی آینده جهان، بانک‌ها در معرض چه تحولاتی هستند؟

بازی بزرگ در پول فیات است. در پول فیات هم بانک‌ها نقش اساسی دارند. این پیش‌بینی سهل و ممتنع است که بانک‌ها در آینده چقدر به تسهیل‌گر، مجوزدهنده، فراهم‌کننده زیرساخت یا ایجادکننده زمین بازی برای دیگران، تبدیل شوند. در این مسیر هم مقاومت‌هایی برای ورود بازیگران دیگر هست و هم جبرها و ناگزیری‌هایی. به نظر من خیلی به اشتباهی بانکدار مربوط است و در دنیا هم همین بحث هست. در مقاله‌های چند سال پیش بیان می‌شد که بانک‌ها در حال حذف شدن هستند. بعد تحلیل کردند که بانک‌ها بازگشتند و نرخ بهره، بانک‌ها را نجات داد. به نظر من جریانی وجود دارد که این‌ها با هم به تعادل می‌رسند، یعنی حداقل در کشور ما تا حدود ۲۰ سال دیگر کلیت همین است، با این تفاوت که در سطح خرد تمایزاتی ایجاد شده باشد و مثلاً، ما شاهد صف شعبه و موارد این چنینی نباشیم. احتمالاً به‌طور شایان توجهی وابستگی به فضای فیزیکی کم و کارت و کارخوان حذف شده باشد و ابزارهای جایگزین وجود داشته باشد. وقتی این ابزارها حذف شوند، شعبه هم می‌تواند حذف شود. شعبه شاید تبدیل به دفتری شود که مذاکرات در آن انجام شود.

◀ علاوه بر این تغییرات، می‌توانیم انتظار سلب قدرت از بانک را نیز داشته باشیم؟

در معنای آوانگاردش می‌شود به بازار کریپتو نگاه کرد، مثلاً، سی سال آینده آیا کریپتو می‌تواند فیات مانی را حذف کند یا نه؟ می‌تواند هر ارزش اقتصادی را تبدیل به توکن کند؟ در حال حاضر توکن هم با استیبل کوینی قیمت می‌خورد که به فیات وصل است، اما بحث اینجا ارزش ذاتی است. اگر این سمت خیلی پررنگ شود، ما از سوی دیگر کم‌رنگ شدن پول فیات را خواهیم داشت. مثلاً، فرض کنید شما در شرکتی کار می‌کنید که آن شرکت تمام ارزش اقتصادی‌اش تبدیل می‌شود

همین‌طور است. معمولاً بانک‌ها در ۲ حالت سرمایه‌گذاری می‌کنند: اول جاهایی که بسیار سودآور و مطمئن باشند و دوم آنجا که برایشان سپرده بیاورد. من حدود ۱۰ سال پیش از رساله دکتری خودم دفاع کردم و در نتایج آن پژوهش، بانک‌های ایران درون پارادایم سپرده بودند. هنوز هم این نگاه تداوم دارد، اما ما در بانک تجارت و آقای دکتر اخلاقی به دنبال این هستیم که بانک را فراتر از این پارادایم سپرده ببینیم؛ نتیجه این نگاه هم این است که ما الان به تنهایی در مقایسه با بازار فینتک‌ها و کل بانک‌های دیگر، به میزان چشمگیری محصول اعتباری و دیجیتالی داریم که تنوع آن‌ها کم‌نظیر است.

◀ چه پیش‌نیازی وجود دارد برای کسب‌وکارهای نوآوری که بخواهند وارد همکاری با بانک تجارت در ارائه خدمات و محصولات باشند؟

تجربه‌های قبلی ما در مشارکت کسب‌وکارها با بانک این بوده است که اگر مدل کسب‌وکار مشترک تعریف کردیم، احتمال موفقیت خیلی بیشتر شده است. لازم است ما هم مثل جهان انواع مدل‌های مشارکتی را مدنظر داشته باشیم. مثلاً، در امور مالی تعبیه‌شده یا موارد دیگر لازم است کسب‌وکارها و بانک‌ها با هم آن را بسازند. از این دست فعالیت‌ها را در حال حاضر با تفتا پیش می‌بریم.

پول فیات ناامید می‌شوند و این اتفاق در برخی کشورهای خاورمیانه، آفریقا و... افتاده است و مردم به سراغ نگهداشت کریپتو به‌عنوان دارایی رفته‌اند. چون مردم کریپتو را به‌عنوان یک دارایی نگه می‌دارند، برخی فناوری‌ها و نوآوری‌ها رشد می‌کنند که هدف آن‌ها دادن قدرت نقدپذیری است و در حیطه پرداخت هستند. به‌طور کلی فناوری‌ها و نوآوری‌ها زاده نیازها هستند.

◀ نسل جوان امروزی و عادات زندگی او چگونه بر محصولات و خدمات بانکداری اثر می‌گذارد و خواهد گذاشت؟

همه می‌گویند نسل زد، اما به‌نظر من این نسل آنقدر هم همگن نیست. نسل زد از نظر من کسانی هستند که زمان بیشتری در معرض فضای دیجیتالی بوده‌اند، زمان بیشتری در فضای مجازی هستند و به آن اعتماد بیشتری دارند. از این منظر حتی اگر نیازهایش با نیازهای نسل ما یکی باشد، خواسته‌هایش متفاوت است و این خواسته‌ها پتانسیل تغییر کسب‌وکارها و نوآوری هستند. الان ژانر، ژانر تأمین مالی است و این نسل هم در کنار سایر نسل‌ها درگیر آن هستند.

رونق تأمین مالی در سال ۱۴۰۳ هم تداوم پیدا می‌کند؟ سال آینده تأمین مالی به‌وسیله غیربانک‌ها بیشتر هم می‌شود. اگر بخواهم بر سال ۱۴۰۳ نام بگذارم، «هایپ لندتک‌ها» می‌نامم، ولی آینده به این محدود نیست. آینده آن در Embedded Finance یا امور مالی تعبیه‌شده است. جایی این بازار هم اشباع می‌شود. اینجا است که نقطه‌ی خرید از سفر مشتری جدا نمی‌شود. در حال حاضر هم ما و هم دیگران در حال سرمایه‌گذاری روی امور مالی تعبیه‌شده هستیم.

◀ این نگاه خاص به پرداخت تعبیه‌شده به نوعی نگاهی متفاوت از طرف یک بانک به حساب می‌آید؟

بزرگترین معاملات سرمایه‌گذاری استارت‌آپی در سال ۲۰۲۳

Anthropic ۴ میلیارد دلار

سرمایه‌گذاری جدید به آمازون سهام اقلیت در آنتروپیک می‌دهد، «آمازون وب سرویس» به ارائه‌دهنده اصلی خدمات ابری آنتروپیک تبدیل خواهد شد و دسترسی به زیرساخت‌های محاسباتی پیشرو را فراهم می‌کند. وال استریت ژورنال گزارش داد که گوگل پس از سرمایه‌گذاری ۴ میلیارد دلاری آمازون با سرمایه‌گذاری ۲ میلیارد دلاری در آنتروپیک موافقت کرده است. گوگل در ابتدا ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرد و موافقت کرد که به مرور زمان به این عدد ۱٫۵ میلیارد دلار اضافه کند.

Verkor ۲ میلیارد یورو

ورکر، استارت‌آپ مستقر در فرانسه و تولیدکننده باتری، اعلام کرده است که بیش از ۲ میلیارد یورو سرمایه دریافت کرده است. جذب سرمایه به مبلغ ۸۵۰ میلیون یورو در راند C، ۶۰۰ میلیون یورو از سوی بانک سرمایه‌گذاری اروپا (EIB) و تقریباً ۶۵۰ میلیون یورو کمک‌های مالی دولت فرانسه است که در انتظار تأیید نهایی توسط کمیسیون اروپا است.

Shein ۲ میلیارد دلار

بر اساس گزارش وال استریت ژورنال، غول مد و فشن شین ۲ میلیارد دلار جذب سرمایه کرده است. ارزش این شرکت مستقر در چین در سالی که گذشت حدود سی درصد کم شده است و با این حال هنوز جزو استارت‌آپ‌های ارزشمند جهان است. این شرکت مد سریع، نظارت فزاینده‌ای را روی قوانین کار و رفتار محیط‌زیستی خود تجربه می‌کند.

OpenAI تخمین ۱۰ میلیارد دلار

مایکروسافت اوایل سال ۲۰۲۳، از سرمایه‌گذاری چندین ساله چندین میلیارد دلاری‌اش با آزمایشگاه هوش مصنوعی OpenAI خبر داد و جزئیات مالی آن و حتی عدد سرمایه‌گذاری را محرمانه اعلام کرد. منابع خبری این سرمایه‌گذاری را تا ۱۰ میلیارد دلار گزارش کردند. این قرارداد پس از سرمایه‌گذاری‌های قبلی مایکروسافت در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۱، سومین مرحله از مشارکت بین دو شرکت است. OpenAI علی‌رغم ساختار غیرانتفاعی خود برای به ثمر رساندن ایده‌های بلندپروازانه‌اش نیاز به جذب سرمایه داشته و به نظر می‌رسد با مدلی که خود آن را capped-profit می‌نامد، یک شراکت محدود غیرانتفاعی-انتفاعی پدید آورده است. جالب است بدانید مایکروسافت دوباره در ماه پایانی سال ۲۰۲۳ سهامداری OpenAI را کذب خواند، خود را شریک سود معرفی کرد و جزئیات بیشتر را محرمانه خواند.

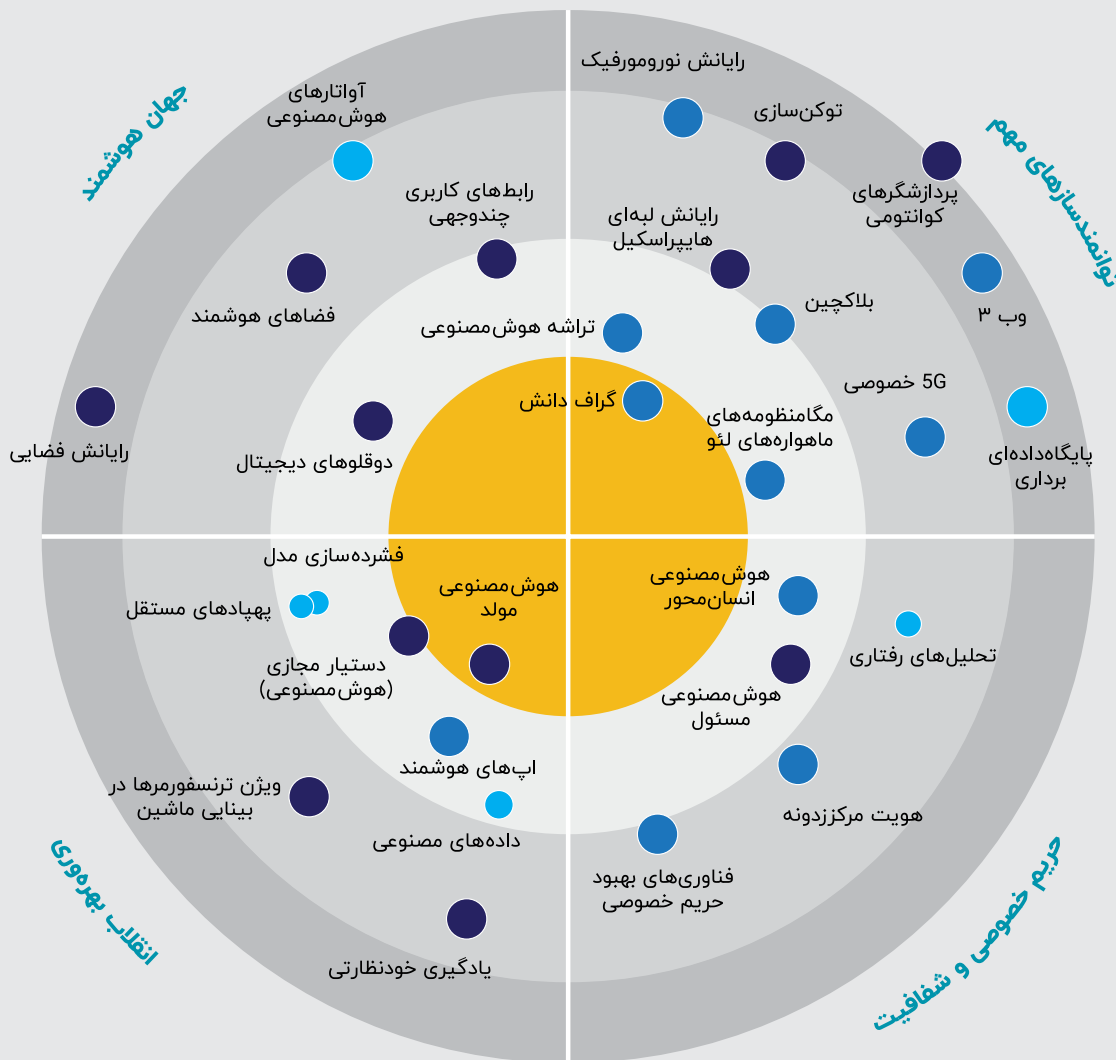
Stripe ۶/۵ میلیارد دلار

استرایپ که به‌عنوان شرکتی ارزشمند در زمینه خدمات مالی و پرداخت در سال ۲۰۱۰ با تأمین سرمایه اولیه از شتاب‌دهنده Y Combinator، تاسیس شد، در سال اخیر با مسائلی دست به گریبان بوده است. استرایپ اعلام کرده است که از منبع سرمایه‌گذاری اخیر برای تامین نقدینگی کارکنان فعلی و سابق و پوشش بدهی‌های مالیاتی آتی مرتبط با سهام اعطایی به کارمندان و بقیه برای خرید سهام از کارمندان استفاده می‌کند. ارزش این شرکت در مارس ۲۰۲۱ به ۹۵ میلیارد دلار رسید و در ابتدای سال به ۶۰ میلیارد دلار کاهش یافت.

به تصویر کلان آینده نگاه کنید!

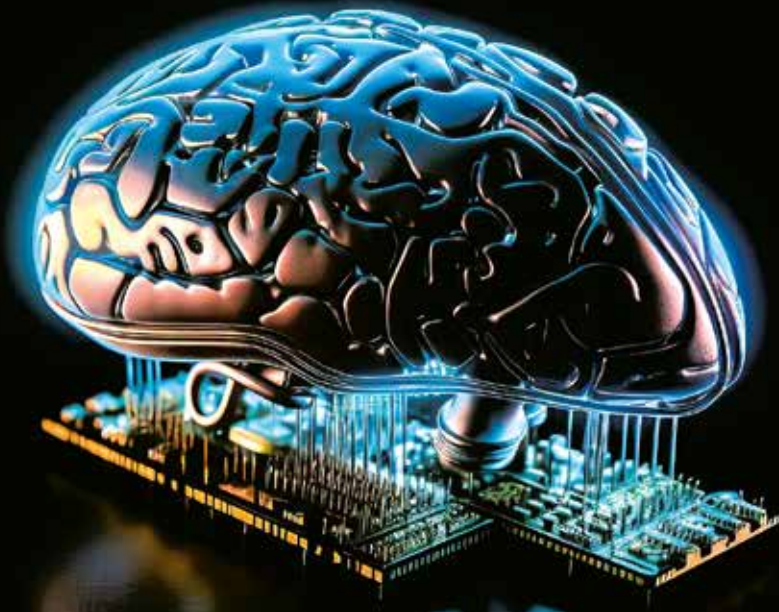
رادار فناوری‌های نوظهور گارتنر؛ راهنمای تصمیم‌گیری تجاری

رادار تاثیر فناوری های نوظهور ۲۰۲۴

حجم		بازه	
● (Small)	کم	■ (Light Gray)	۶-۸ سال
● (Medium)	متوسط	■ (Medium Gray)	۳-۶ سال
● (Large)	زیاد	■ (Dark Gray)	۱-۳ سال
● (Very Large)	بسیار زیاد	■ (Yellow)	۰-۱ سال

Source: Gartner
©2024 Gartner, Inc. and/or its affiliates. All rights reserved.

این مضمون بر اتخاذ تصمیم‌های تجاری و اخلاقی صحیح در پذیرش فناوری تاکید می‌کند تا نفع مردم و جامعه را تامین کند.

توانمندی‌های مهم

این مضمون حول انتظارات از کاربردهای نوظهور متمرکز است که بعضی از آن‌ها به کلی تجربه‌ای متفاوت از تجربه فعلی را پدید می‌آورند و سایرین تجارب موجود را بهبود خواهند بخشید.

جهان هوشمند

این مضمون تغییرات در نحوه تعامل ما با افراد، مکان‌ها، محتوا و اشیا بر اساس همگرایی تجربه‌های برخط و آفلاین را شامل می‌شود.

انقلاب بهره‌وری

این مضمون بر افزایش بهره‌وری توسط هوش مصنوعی مولد تأکید می‌کند که تا حد زیادی محرک پذیرش گسترده آن در سراسر سازمان است.

حریم خصوصی و شفافیت

چند توصیه مهم گارتر

در استفاده از رادار تأثیر فناوری‌های نوظهور برای طرح‌ریزی سرمایه‌گذاری‌ها و راهبردی‌ها

- تجربه‌های غیرمجازی هنوز مهم‌اند؛ تجربه‌های برخط و غیرمجازی را به هم پیوند دهید تا مزیت رقابتی پیدا کنید.
- هوش مصنوعی مولد تحول‌ساز است اما هیچ چیز به اندازه کاربران، ارزش واقعی ندارد.
- میان هیجان رشد و ریسک‌های آن توازن برقرار کنید.
- صنعت، تجارت و موقعیت شما منحصر به شماست؛ نقشه راه متناسب با آن را تدوین کنید.

گفت‌وگو با محمد فرجود (مدیرعامل هلدینگ تفتا)

تترینو، گامی موثر در توسعه اکوسیستم نوآوری کشور

تفتا نشان می‌دهد در ۲ سال گذشته درآمدهای عملیاتی تلفیقی مجموعه هلدینگ حدود ۵ برابر شده است. از نظر او، رهبری و جریانسازی نوآوری در بانک تجارت نقشی است که تکنوتجارت در زیست‌بوم نوآوری بانک تجارت ایفا می‌کند.

محمد فرجود حدود ۲ سال پیش با تجارب متنوع در اجرای پروژه‌های تحولی مبتنی بر فناوری به هلدینگ فناوری و نوآوری بانک تجارت آمد. دغدغه او اثرگذاری در توسعه فناوری و نوآوری و معتقد به نقش فعالانه شرکت‌های هلدینگ تفتا در این مسیر است. آمارهای

داده و هوش مصنوعی ایجاد کردیم. خوشبختانه این شرکت با سرعت خوبی در حال رشد است و تیم‌سازی آن شکل گرفته، پروژه‌های اولیه مثل حاکمیت داده و برنامه‌ریزی برای تقویت زیرساخت در حال انجام است و می‌توانیم بگوییم مقدمات یک جهش فناورانه در بانک تجارت فراهم شده است. انتظار من این است که از سال آینده بتوانیم در موضوعات هوش مصنوعی، کلان‌داده و اعتبارسنجی، گام‌های جدی و موثری برداریم.

◀ نقش اکنون و آینده تکنوتجارت را در اکوسیستم نوآوری چگونه می‌بینید؟

نتیجه تمام تلاش‌ها، اصلاحات و بهبودها در تکنوتجارت این بوده که حالا بانک تجارت با عاملیت تکنوتجارت جریان‌سازی می‌کند و ما در تکنوتجارت رهبری یک جریان در حوزه کسب‌وکاری، استارت‌آپی و سرمایه‌گذاری را دست گرفته‌ایم. بعد از انتخاب تکنوتجارت به‌عنوان موثرترین نهاد فینتک زیست‌بوم در جشنواره نهال فینتک این وظیفه سنگین‌تر هم شده است. با توجه به حضور آقای نیری به عنوان مدیر عامل و همراهی تیم تکنوتجارت این نقطه اثرگذاری می‌تواند گسترده‌تر هم بشود. در همین راستا «تژینو» یکی از بسترسازی‌های مهم برای آینده تکنوتجارت و نوآوری در بانک است.

◀ پروژه تژینو چه اهدافی را دنبال می‌کند؟

موضوع ساخت کارخانه نوآوری «تژینو»، گسترده‌تر از توسعه در بانک تجارت است و به نوعی توسعه در کل اکوسیستم نوآوری کشور است. نگاه ما این بوده که بانک یک سرمایه ملی است، پس آنچه در حوزه نوآوری محقق می‌کند هم باید در ابعاد ملی تعریف شود. احداث تژینو در سال ۱۴۰۳ آغاز می‌شود و پروژه‌ای بلندمدت و خوش‌آتیه است. ما در تلاشیم که تمام جزئیات را اصولی پیش ببریم و با هم‌افزایی سایر اجزاء اکوسیستم از ملکی که سالها بلااستفاده مانده بود، یک فضای نوآوری ماندگار، عظیم و اثرگذار بسازیم.

◀ ارزیابی کلی شما از مسیر نوآوری بانک تجارت تاکنون چیست؟

بانک تجارت از سالهای گذشته همواره متوجه اهمیت حوزه نوآوری بوده و اقدامات مهمی نیز از جمله تاسیس تکنوتجارت و سهامداری در سرآوا را در کارنامه خود داشته است. ما نیز سعی کردیم شتاب بیشتری به ادامه این مسیر بدهیم.

در حوزه حاکمیت شرکتی، تمام تلاش ما این بوده که به سهم خود کمک کنیم شرکت‌های هلدینگ تفتا سطح بلوغ بالاتری در بعد سازمانی و اجرایی پیدا کنند و برند کارفرمایی بهتری برای خود شکل دهند که پیش‌نیاز آن بازتعریف هویت آن‌ها در زنجیره ارزش بانک و در کل اکوسیستم بود که در دو سال اخیر با جدیت پیگیری کردیم.

بر همین اساس سعی کردیم در این مدت این چشم‌انداز را در شرکت‌های هلدینگ ایجاد کنیم که فقط پیمانکاران فنی بانک نباشند و فعالانه جایگاهشان را در کلیت کسب‌وکار بانک بیابند و توسعه بدهند. خوشبختانه در سال ۱۴۰۲ ثمره بخشی از این تلاش‌ها را دیدیم. در دو سال گذشته درآمدهای عملیاتی تلفیقی مجموعه هلدینگ حدود ۵ برابر شد که نشان‌دهنده توسعه ابعاد شرکت‌ها و اندازه فعالیت‌های آن‌هاست. شرکت‌های ما در سال گذشته توانستند به لحاظ کمیت و کیفیت، محصولات خوبی توسعه دهند و هدف ما هم همین بوده که بتوانیم با ارائه خدمات نوآورانه برای بانک و مشتریانش خلق ارزش کنیم. در حوزه‌هایی مانند اعتبار خرد و شرکتی و تسهیلات‌دهی به شیوه‌های جدید، ارائه خدمات تمام دیجیتال و غیرحضوری، زنجیره تامین و... حضور موثری داشته ایم که امیدواریم که در سال آینده آن‌ها را گسترده‌تر کنیم.

◀ پیش‌بینی شما برای حوزه‌های جدیدی که در توسعه محصول و خدمات تجربه خواهید کرد چیست؟

ما به ضرورت، توجه ویژه‌ای به هوش مصنوعی و علوم داده داریم و در سال ۱۴۰۲ شرکت داتا را با ماموریت توسعه محصول و خدمات در حوزه تحلیل

بانکها نگران از دست دادن فرصتهای هوش مصنوعی می‌شوند

خدمات مالی و بیمه

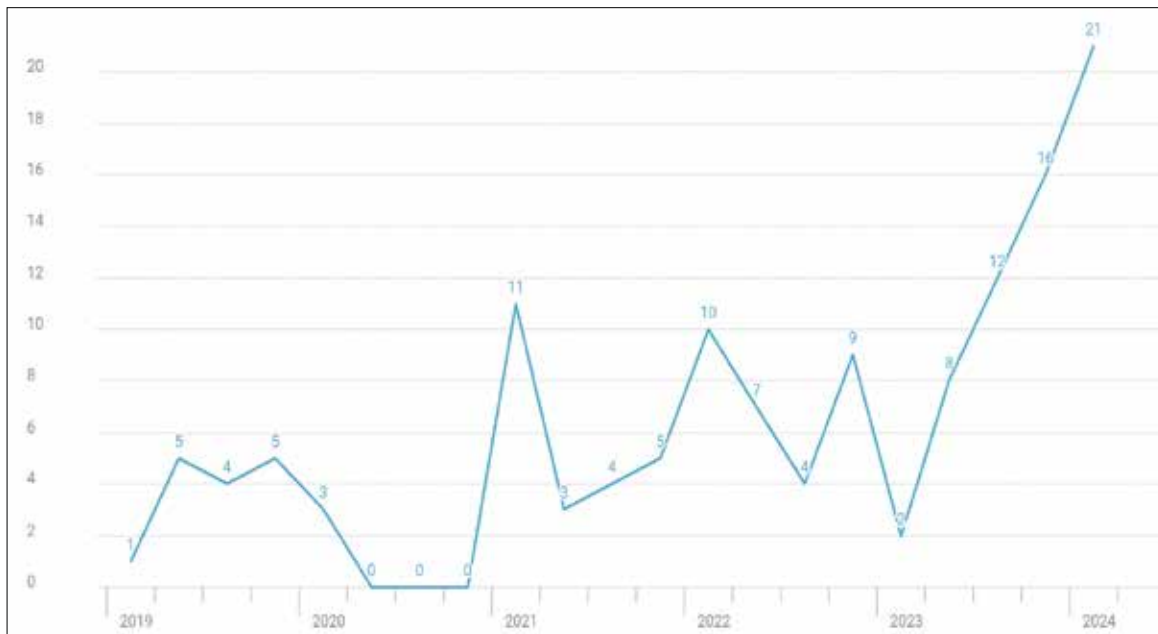
برای مطالعه نسخه کامل‌تر
این گزارش اسکن کنید.

هم‌اکنون، هوش مصنوعی موضوع داغ بانکداری است

بانک	از سال ۲۰۱۹
 BANK OF AMERICA	۴۴
JPMORGAN CHASE & CO.	۳۶
 TD Bank	۲۹
 Capital One	۲۵

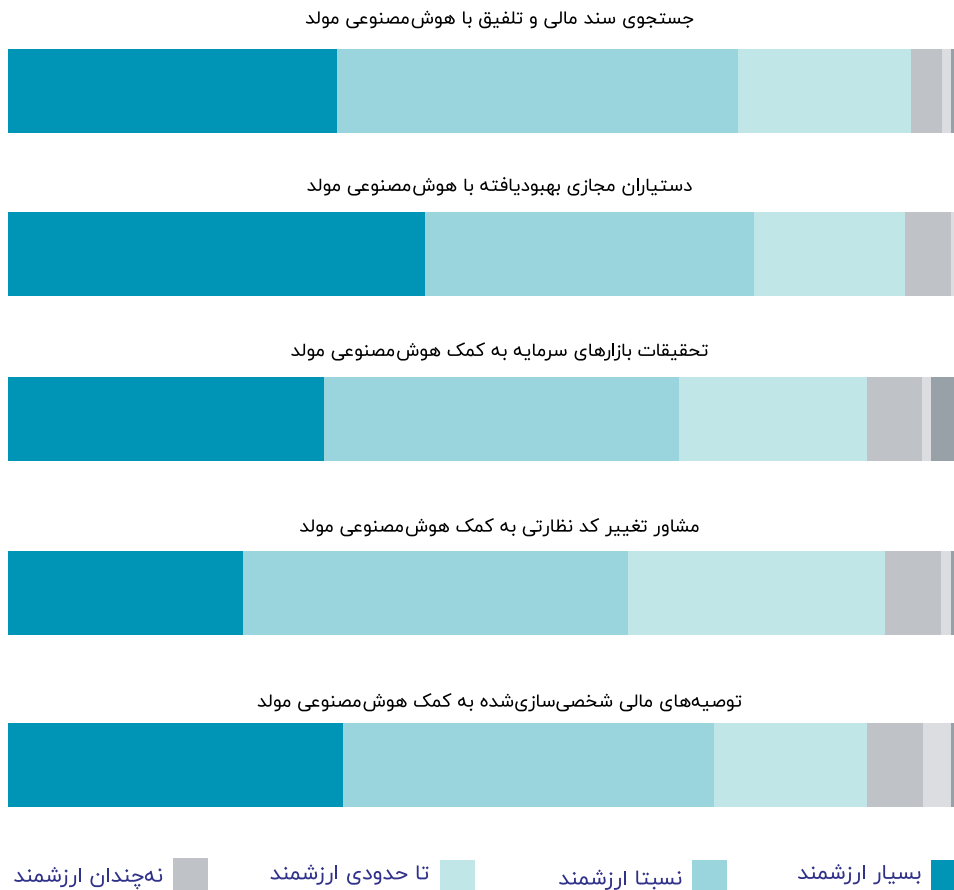
هنوز سه ماه از سال ۲۰۲۴ نگذشته که اشارات به هوش مصنوعی و اصطلاحات مرتبط با آن در جلسه‌های گزارش سود ۱۰ بانک بزرگ آمریکایی به بالاترین حد خود رسیده است.

روندهای فناوریانه ۲۰۲۴ (خدمات مالی و بیمه)

برای سازمان شما اجرایی کردن هوش مصنوعی مولد چقدر ارزشمند خواهد بود؟

BANK OF AMERICA

WELLS FARGO

«... تا جایی که بتوانیم عاقلانه از هوش مصنوعی استفاده کنیم، با مشاهده بازده خوب آن، کارکنان کمتری جذب و افراد موجود را جابجا کنیم.»
سخنرانی برایان موینیهان، مدیرعامل، در جلسه گزارش سود سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۴

«طی سال گذشته، مصرف‌کننده‌ها بیش از ۲۰ میلیون بار با فارگو، دستیار مجازی مجهز به هوش مصنوعی ما، تعامل کردند.»
سخنرانی چارلز شارف، مدیرعامل، در جلسه گزارش سود سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۴

مرجع: مطالعه بهینه‌کاو هوش مصنوعی مولد ابری گوگل، ژوئیه ۲۰۲۳، تعداد پاسخ‌دهنده‌های خدمات مالی (۲۰۰=۱)، پلتفرم سی بی اینسایتس- تحلیل داده‌های عملکرد مالی

**2024
Tech
Trends**

CBINSIGHTS

اما بعضی از بانکها نسبت به سایر آنها آمادگی بیشتری برای پیشرفت سریع در هوش مصنوعی دارند.

سه بازیگر برتر آمادگی هوش مصنوعی در بانکداری خرد گام‌های محکمی از طریق تحقیق و توسعه داخلی، برداشته‌اند. چقدر ارزشمند خواهد بود؟ مالکیت فکری و جذب افراد متخصص هوش مصنوعی

<p>ابهیجیت بوس، رئیس بخش تحقیقات هوش مصنوعی فیسبوک، برای هدایت بخش یادگیری ماشین این شرکت به کار گرفته شد.</p>	
<p>از سال ۲۰۲۱ تاکنون، ۹ اختراع مربوط به یادگیری مشارکتی را ثبت کرده است که حول محور حریم خصوصی و تمرکززدایی هستند.</p>	
<p>موسسه هوش مصنوعی بوریالیس ابزار تبدیل متن به SQL با نام تورینگ را راه‌اندازی کرد که کوئری‌های زبان طبیعی را به کدهای SQL تبدیل می‌کند.</p>	

شاخص آمادگی هوش مصنوعی در بانکداری خرد رتبه‌بندی مبتنی بر مدل امتیازدهی با استفاده از دادگان سی.بی.اینسایتس

رتبه	نوآوری	اجرا	استعداد	امتیاز	بانک
۱	★★★★★	★★★★★	★★★★★	۹۰,۹۱	
۲	★★★★★	★★★★★	★★★★★	۸۹,۴۸	
۳	★★★★★	★★★★★	★★★★★	۷۳,۶۶	

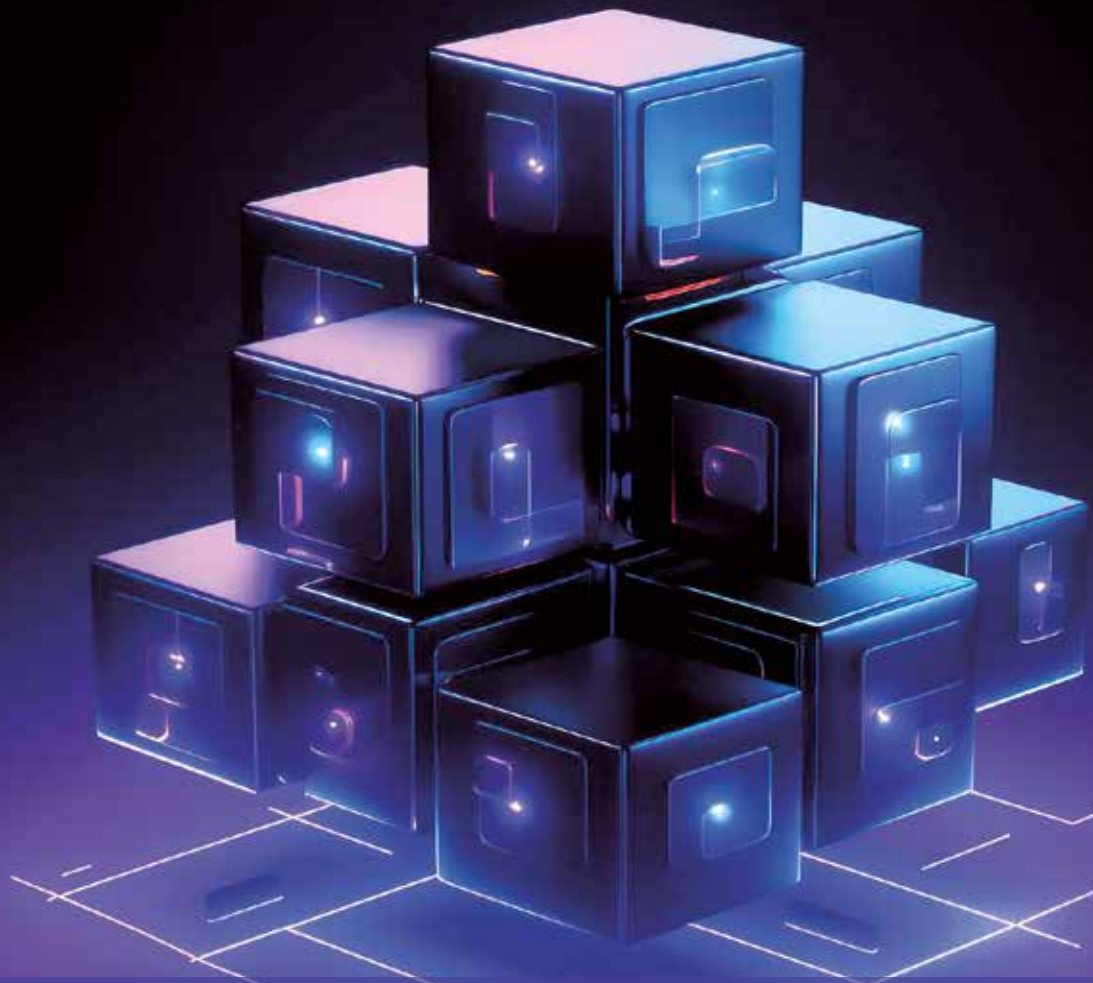
بانکها برای عملی کردن توان بالقوه هوش مصنوعی باید بر چالشهای زیادی غلبه کند.

■ چهار چالش به کارگیری هوش مصنوعی در صنعت خدمات مالی

مرجع: نظرسنجی انویذیا در مورد وضعیت هوش مصنوعی در خدمات مالی: روندهای ۲۰۲۴

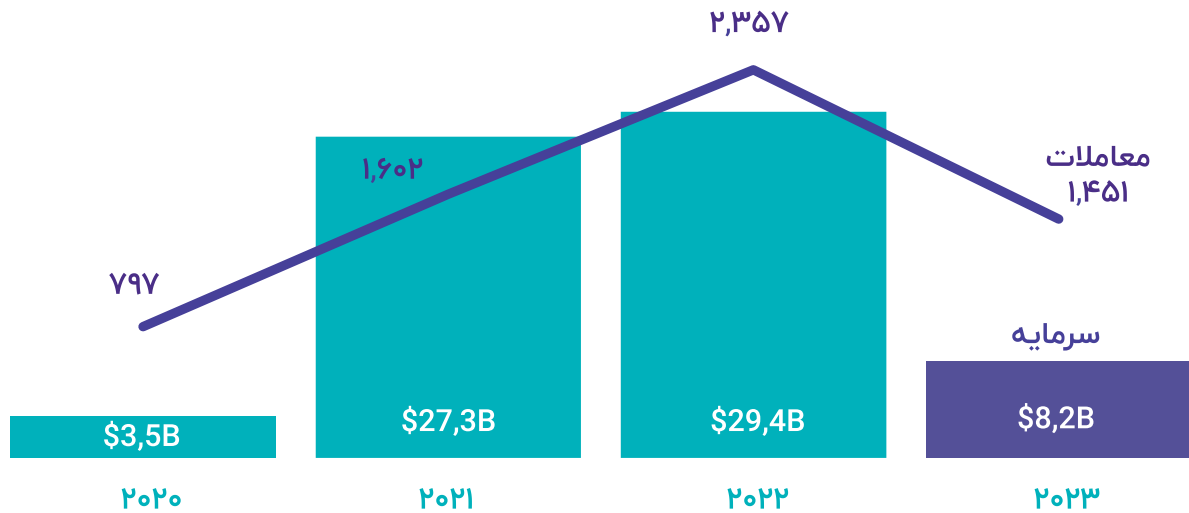
نبرد سخت بلاکچین در خدمات مالی

روندهای فناوریانه ۲۰۲۴ (خدمات مالی و بیمه)

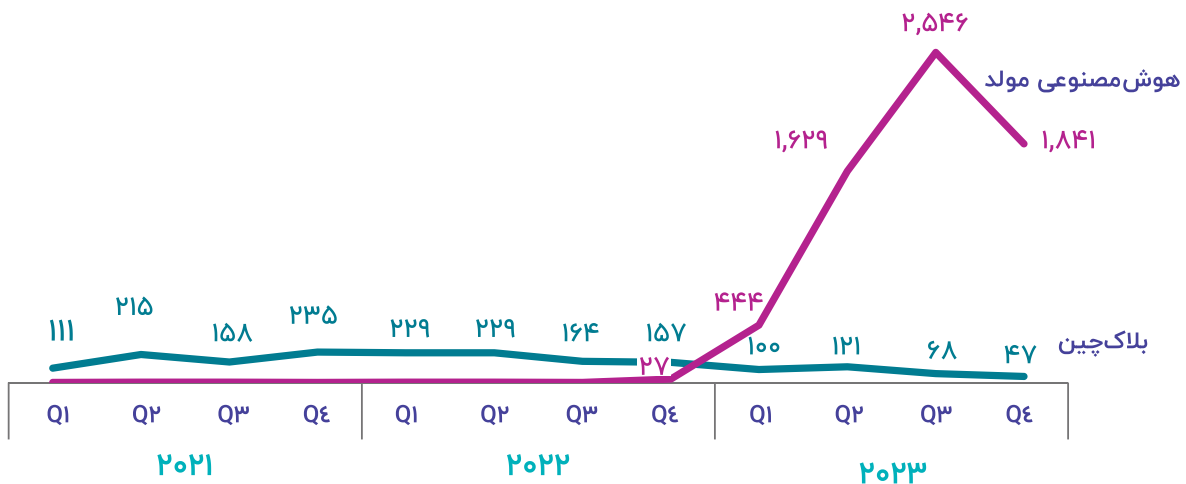
سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌های بلاکچین وضع بسیار بدی دارد!

تا پایان ۲۰۲۳، این بخش در پی بحران‌های رمزارزها هنوز رونق پیدا نکرده بود.

هر چه بلاکچین از کانون توجه مدیران اجرایی خارج شده است، توجه‌ها بیشتر به سمت هوش مصنوعی مولد رفته‌است.^۲

مقایسه توجه مدیران اجرایی به بلاکچین و هوش مصنوعی مولد که نشان می‌دهد هوش مصنوعی مولد توجه‌ها را از بلاکچین دزدیده است

مرجع: مجموعه تخصصی پلتفرم سی. بی. اینسایتس - بلاکچین

مرجع: مجموعه تخصصی پلتفرم سی. بی. اینسایتس - تحلیل داده‌های عملکرد مالی

2024
Tech
Trends

CBINSIGHTS

آینده آزمایش‌های محدود بلاک‌چین شرکت‌های بزرگ خدمات مالی متکی به پذیرش و درآمد این فناوری خواهد بود.

انتخاب پروژه‌های بلاک‌چین و اعلام‌های اخیر

J.P.Morgan

توکن دیجیتال جی. پی. مورگان کوین روزانه یک میلیارد دلار تراکنش را پردازش می‌کند، درعین حال کماکان کسری از ۱۰ تریلیون دلاری است که جی. پی. مورگان روزانه آن را پردازش می‌کند (۲۰۲۳/۲۶/۱۰). شرکت انیکس پرداخت‌های قابل‌برنامه‌ریزی مبتنی بر جی. پی. مورگان کوین را راه‌اندازی کرد و فعالیت‌های توکن‌های غیرقابل معاوضه و متاورس را کاهش داد (۲۰۲۳/۱۰/۱۱).

citi

سیتی بانک خدمات توکن سیتی را راه‌اندازی کرده است که سپرده‌های مشتری‌ها را به توکن‌های دیجیتال تبدیل می‌کند تا امکان پرداخت‌های فوری فرامرزی و راهکارهای مالی تجاری خودکار را به‌صورت شبانه‌روزی ارائه کند (۲۰۲۳/۰۹/۱۸)

Swift

با همکاری چین‌لینک به‌طور موفقیت‌آمیزی انتقال دارایی‌های توکنی در بین بلاک‌چین‌های عمومی و خصوصی را آزمایش کرد (۲۰۲۳/۳۱/۸)

HSBC

پلتفرمی را راه‌اندازی کرد که شمش‌های طلا را توکنی می‌کند تا ردیابی و معامله آن را تسهیل کند (۲۰۲۳/۱/۱۱)

مرجع: گزارش‌های شرکت و رسانه‌ها

روندهای فناوری‌ها ۲۰۲۴ (خدمات مالی و بیمه)

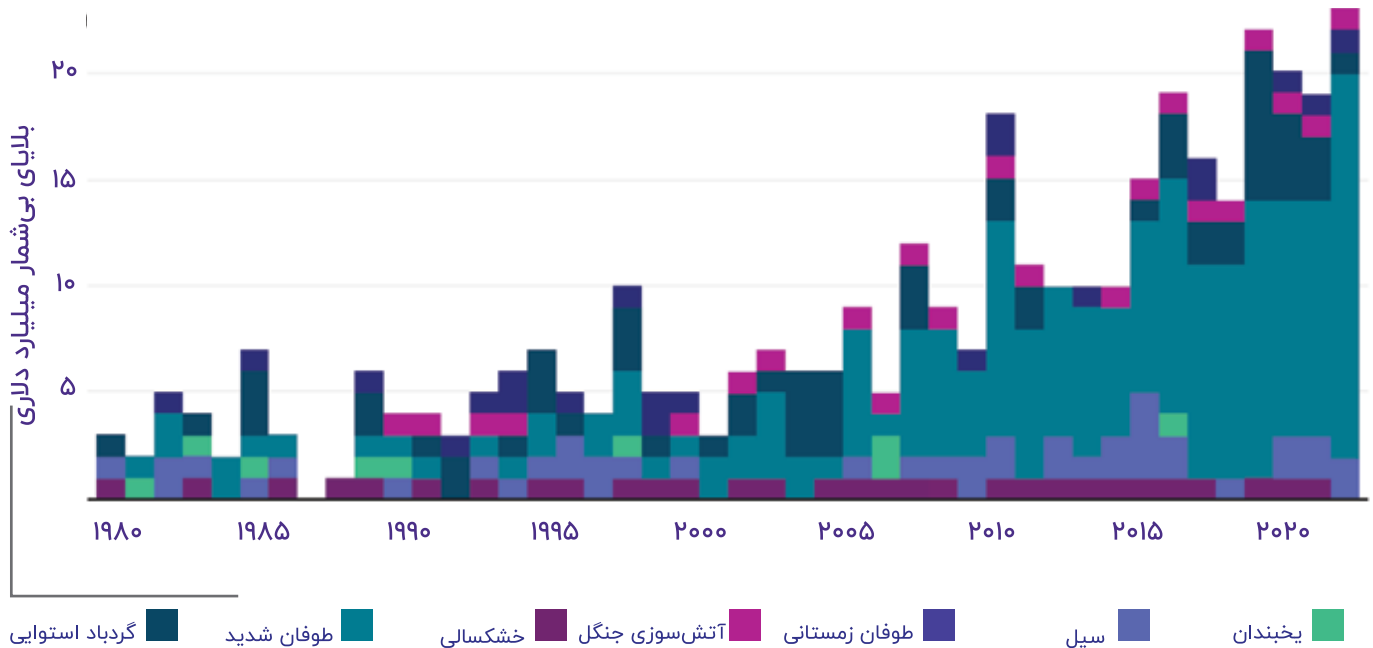
بحران‌های اقلیمی فرصتی برای فناوری بیمه

در سال ۲۰۲۳، ایالات متحده شاهد تعداد بی سابقه ای از بلایای اقلیمی بود که خسارات میلیارد دلاری داشتند

فراوانی بلایای میلیارد دلاری

هزینه کلی برآوردشده صدمات بلایا با هزینه کلی میلیارد دلاری.

آشفتگی‌های اقلیمی، موجب ارائه راهکارها توسط شرکت فناوری بیمه شده‌است اما سرمایه‌گذاری در آنها هنوز به اندازه کافی نیست.

خروج از بازار	بیمه‌گر
توقف برای خطوط شخصی و تجاری بیمه شرکت پی. اند سی. در ایالت کالیفرنیا طی سال ۲۰۲۳	
بیمه‌نامه‌های تعلیق‌شده جدید املاک مسکونی، تجاری و آپارتمانی در کالیفرنیا طی سال ۲۰۲۳	
عدم تمدید بیمه‌نامه‌های جدید خودرو، مسکن و سیاست‌های فراگیر در فلوریدا در سال ۲۰۲۳	

در سال ۲۰۲۳، خسارات ناشی از بلایای طبیعی بالغ بر ۲۵۰ میلیارد بود که کمتر از نصف آنها بیمه بودند (۹۵ میلیارد دلار)

توجه: هزینه برآوردشده صدمات با CPI ۲۰۲۳ تعدیل شده‌اند.

مرجع: مدیریت ملی اقیانوسی و جوی از به نقل از بلومبرگ (مورخه سپتامبر ۲۰۲۳)

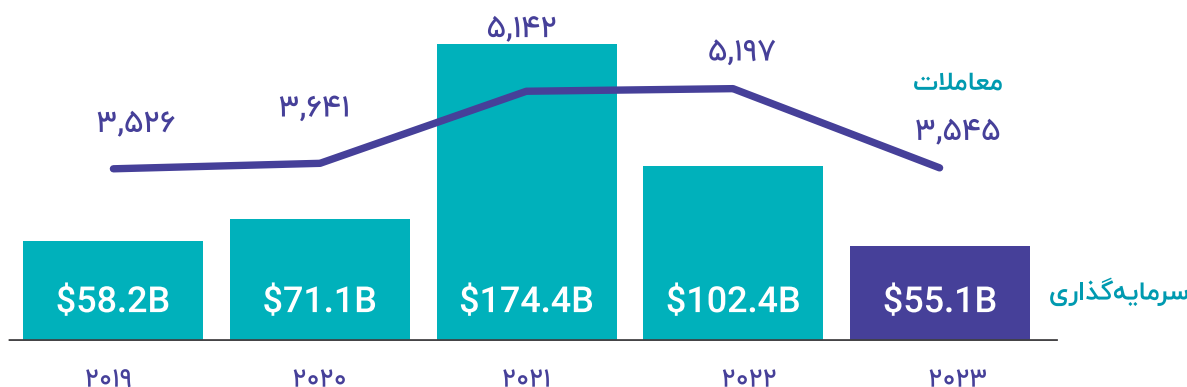

روندهای فناوریانه ۲۰۲۴ (کسب و کار خطرپذیر)

معامله‌های سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر شرکتی در مواجهه با مشکلات اقتصاد کلان در حال کاهش بودند.

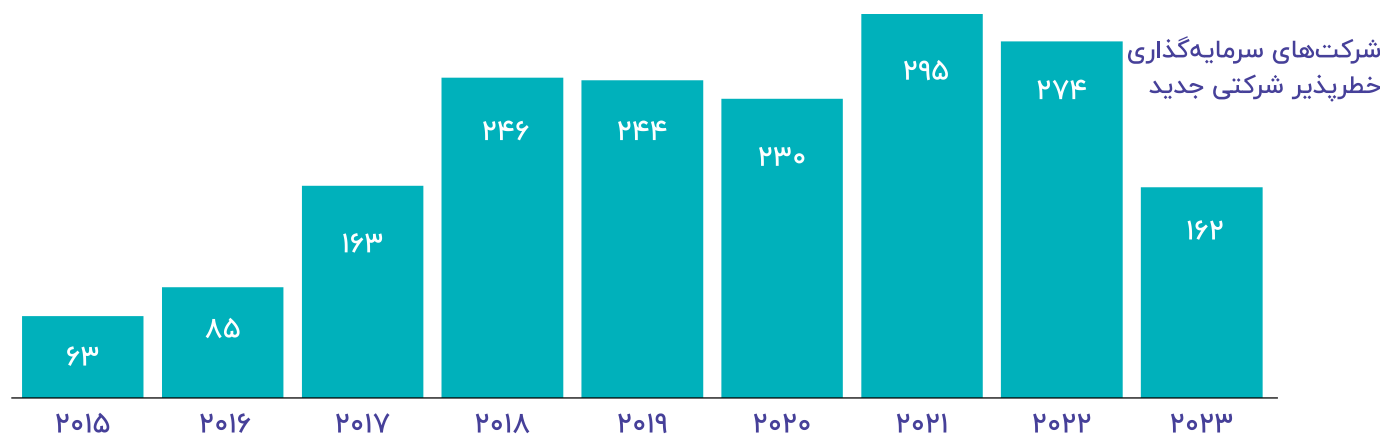
و بازده پایین خروج استارت‌آپ‌ها به پایین‌ترین میزان خود در چهارسال اخیر رسیدند.

در سال ۲۰۲۳، معاملات سهام با پشتوانه سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی به دلیل مشکلات بودجه‌ای شرکت‌ها

در خلال رکود حاکم بر محیط سرمایه‌گذاری خطرپذیر انتظار می‌رود که تشکیل شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی به شکل وسیعی کاهش یابد.

تعداد شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی جدید برحسب سال

مرجع: تاریخ تشکیل شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر بر اساس زمانی است که سرمایه‌گذار اولین سرمایه‌گذاری علنی خود را انجام داده است.

یک استثنا: هم‌اکنون فعال‌ترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در ژاپن مستقرند.

کشور	سرمایه‌گذار	تعداد معاملات شرکت
	Mitsubishi UFJ Capital	۲۲
	SMBC Venture Capital	۱۸
	Mizuho Capital	۱۵
	Google Ventures	۱۴
	KB Investment	۱۱
	Samsung NEXT	۱۱
	SBI Investment	۱۰
	Mitsui Sumitomo Insurance Venture Capital	۸
	SDIC Venture Capital	۸

فعالیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی ژاپن با پشتیبانی قوی دولت و ذخایر نقدینگی ثابت مانده است.

مرجع: داده‌های تأمین مالی سی. بی. اینسایتس. این نمودار معاملات سهام با پشتوانه سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر مستقر در ژاپن را نشان می‌دهد.

با وجود ظرفیتهایی موجود در بخش نوآوری، حال اکوسیستم نوآوری کشور خوب نیست

حسام مقصدلو عضو هیأت مدیره هلدینگ فناوری و نوآوری بانک تجارت (تفتا)

کشور خوب نیست. نمی‌توان منکر اتفاقات خوبی که در طی چند ماه گذشته در خصوص سرمایه‌گذاری‌ها و ایجاد مراکز شتاب‌دهنده در کشور انجام شد، باشیم. سرمایه‌گذاری‌های که شرکت گلرنگ در اکوسیستم نوآوری داشت و نیز خرید بخشی از سهام تپسی توسط این شرکت، قابل توجه است. از سویی دیگر، ایجاد هلدینگ سرمایه‌گذاری مکس در ماه‌های گذشته نیز از اتفاقات خوبی بود که در حوزه سرمایه‌گذاری افتاد. اما این فعالیت‌ها تا چه حد می‌تواند در رشد اکوسیستم نوآوری و فین‌تکی کشور تأثیر داشته باشد.

این اتفاق‌ها در زمانی رخ داد که کشورهای همسایه مانند امارات متحده عربی و عربستان، سرمایه‌گذاری خاصی روی اکوسیستم نوآوری داشتند و به دنبال جذب شرکت‌های استارت‌آپی هستند. یکی از بخش‌هایی که در رویداد وب‌سامیت ۲۰۲۴ که در کشور قطر از آن رونمایی شد، راه‌اندازی صندوق سرمایه برای بخش فناوری بود. در این رویداد شاهد بودیم که قطر با توجه به تنوع اقتصادی و استانداردهای زندگی رو به رشدی که دارد، «صندوق سرمایه» به ارزش ۱ میلیارد دلار راه‌اندازی کرده است تا از آن در بخش فناوری در سراسر منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا سرمایه‌گذاری شود. در این رویداد اعلام شد که این صندوق جدید باید جنبه اخلاقی داشته باشد و به دنبال بهبود استانداردهای زندگی و دسترسی آزاد جامعه از مردم به خدمات در سراسر منطقه است که قبلاً نادیده گرفته شده بودند یا از نظر فنی و اقتصادی ضعیف هستند. در واقع، از نوآوری به عنوان یک وسیله

یکی از اتفاقات مثبتی که در سال ۱۴۰۲ شاهد آن بودیم، توجه به موضوع اقتصاد دیجیتال در لایحه بودجه ۱۴۰۳ با عنوان «اقتصاد رقومی» بود. دولت تصمیم گرفت به اقتصاد دیجیتال توجه ویژه‌ای داشته باشد و سهم آن را در تولید ناخالص داخلی افزایش دهد. اما سؤال اینجاست که اقتصاد دیجیتال چیست و جایگاه اکوسیستم نوآوری و فین‌تک در این بخش از اقتصاد چیست؟ براساس تعریفی که OECD از اقتصاد دیجیتال ارائه داده است، اقتصاد دیجیتال شامل تمام فعالیت‌های اقتصادی است که به استفاده از ورودی‌های دیجیتال، از جمله فناوری‌های دیجیتال، زیرساخت‌های دیجیتال، خدمات دیجیتال و داده‌ها متکی بوده یا به‌طور قابل‌توجهی اثرگذاری آنها را افزایش داده است. اگر بخواهیم نگاهی دقیق‌تر به اقتصاد دیجیتال داشته باشیم، بازیگران و اثرگذاران این حوزه از اقتصاد را می‌توانیم در سه لایه هسته (که شامل ارائه‌دهندگان زیرساخت‌های ارتباطی و مراکز داده هستند)، پلتفرم‌ها (که شامل ارائه‌دهندگان خدمات آنلاین، شرکت‌های نوآور و فین‌تک و نظایر آن هستند) و ورتیکال‌ها (که شامل انواع مختلف صنایع هستند) دسته‌بندی کرد. در دو بخش پلتفرم‌ها و ورتیکال‌ها نقش و اثرگذاری اکوسیستم نوآوری و به ویژه فین‌تک پررنگ‌تر خواهد بود. با این تعریف کوتاه، لازم است تا مروری بر وضعیت اکوسیستم نوآوری در کشور داشته باشیم. بررسی‌های و پایشی که بر اکوسیستم نوآوری انجام شده است نشان می‌دهد که «حال» اکوسیستم نوآوری

بانکداری داریم که به صورت «اقیانوس آبی» هستند و زمینه فعالیت بازیگران در آن فراهم است. در حوزه بانکداری، با توجه به شرایط اقتصادی و رشد بانکداری دیجیتال، ظرفیتهایی در بخشهایی چون مدیریت ثروت (Wealth Management)، اعتباردهی و نظایر آن وجود دارد که باید به آنها توجه بیشتری داشت. لازم این توجه، ایجاد شرایط مناسب برای فعالیت و همکاری شرکت‌های نوآور با صنایع مختلف است.

اگر به دنبال ایجاد یک اقتصاد دیجیتال پویا در کشور هستیم و می‌خواهیم سهم آنرا در تولید ناخالص داخلی افزایش دهیم، باید شرایط فعالیت شرکت‌های نوآور را در کشور فراهم کنیم. شرایطی که سایر کشورها به راحتی در اختیار شرکت‌ها قرار می‌دهد و باعث مهاجرت آنها می‌شود. شاید بتوان اصلی‌ترین رکن این شرایط را «همراهی و تسهیل‌گری» رگولاتور برای توسعه اکوسیستم است. دومین رکنی که باید به آن اشاره کرد، تغییر دیدگاه بازیگران بزرگ به ویژه بانک‌ها برای استفاده از ظرفیتهای شرکت‌های استارت‌آپی و فین‌تک‌ها برای توسعه زنجیره ارزش خود است. شرکت‌ها و بانک‌ها باید به بازیگران نوآور و استارت‌آپی به چشم یک همکار نگاه کرده و دید رقابتی با آنها نداشته باشند. سومین رکن، باز کردن درهای سرمایه‌گذاری به‌خصوص سرمایه‌گذاری خارجی در اکوسیستم نوآوری است. اگر می‌خواهیم یونیکورن در کشور داشته باشیم، بدون سرمایه‌گذاری خارجی نمی‌توانیم به آن برسیم و لازمه آن تغییر دیدگاه حاکمیتی در خصوص سرمایه‌گذار خارجی است.

در نهایت اینکه، زمینه‌های زیادی برای توسعه نوآوری و استفاده از شرکت‌های نوآور و فین‌تکی در کشور وجود دارد که باید زیرساخت‌های مناسب آن از رگولاتوری گرفته تا سرمایه‌گذاری را فراهم کنیم. در حال حاضر، شرایط به گونه‌ای رقم خورده است که شرکت‌های نوآور کشور برای آنکه بتوانند فعالیت مناسب و بین‌المللی داشته باشند، اقدام به ثبت شعبه در کشورهای همسایه نموده‌اند و از این طریق، در بازارهای بین‌المللی فعالیت می‌کنند. این اقدام، یکی از چالش‌های استارت‌آپ‌ها در حوزه رگولاتوری است.

برای پایان دادن به شکاف‌های موجود در جوامع یاد کرد و آنرا یک هدف ندانست. همچنین یکی دیگر از اهداف این صندوق، ایجاد برنامه سرمایه‌گذاری استراتژیک نه تنها با رویکرد تقویت نوآوری در داخل قطر، بلکه ایجاد روابط اقتصادی بیشتر در مقیاس جهانی اعلام شد. به همین خاطر اعلام شد که «هدف، اطمینان از به اشتراک گذاشتن فناوری با همه مردم است و سعی دارند سطح زندگی مردم را در سراسر جهان بهبود بخشند.»

با این شرایط آیا ما هم توانسته‌ایم شرایط مناسبی برای فعالیت اکوسیستم نوآوری در کشور ایجاد کنیم؟ جواب این سؤال واضح است. ما نه تنها نتوانسته‌ایم همانند کشورهای همسایه اقدام کنیم، بلکه در حوزه‌هایی هم رگولاتور جلوی فعالیت اکوسیستم را گرفته است. برای نمونه به دو دستورهایی که بانک مرکزی در خصوص بانکداری دیجیتال و تسهیلات‌یارها ارائه داده است اشاره می‌کنم. این دو دستورالعمل نه تنها تسهیل‌کننده فعالیت فین‌تک‌ها نبود، بلکه زمینه فعالیت آنها با بانک‌ها را هم دچار مشکل کرد. به گونه‌ای که در برخی موارد (از جمله در خصوص تسهیلات‌یارها) اعتماد مردم را به فین‌تک‌ها کم رنگ نموده است. این مشکلات و چالش‌ها، تنها به حوزه فین‌تک محدود نمی‌شود و در سایر اکوسیستم نوآوری نیز مشهود است. در واقع، رگولاتور به جای تسهیل‌گری و رفع چالش‌ها، در مدل کسب‌وکاری شرکت‌های نوآور ورود کرده و فعالیت آنها را با مشکل مواجه نموده است.

اما با همه این شرایط، اکوسیستم نوآوری کشور ظرفیت مناسبی برای فعالیت دارد. در گزارش «چشم‌انداز اقتصاد دیجیتالی ایران» که در تیرماه سال جاری منتشر شد، ارزش اکوسیستم استارت‌آپی ایران ۱.۲ تا ۱.۶ میلیارد دلار برآورد شده و اعلام شده است ایران ۲۲۳ مرکز رشد، ۳۵۰ مرکز نوآوری، ۱۷۰ شتاب‌دهنده و ۵۰ پارک علم و فناوری دارد. علاوه بر این، اندازه بازار تجارت الکترونیکی در ایران به طور سالانه ۹۳۰ میلیون دلار تخمین زده شده است. این اعداد و ارقام نشان‌دهنده ظرفیتی است که اکوسیستم نوآوری کشور دارد. ما هنوز حوزه‌هایی را به ویژه در بخش

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

تحلیل عمیق پویایی‌های زیست‌بوم سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی

اکتبر ۲۰۲۳

داده‌های تکمیلی و تحلیل ارائه‌شده از سوی شرکت پیچ‌بوک

برای مطالعه نسخه کامل‌تر
این گزارش اسکن کنید.

پنج نکته مهم

سرمایه‌گذاری خطرپذیر در سال ۲۰۲۱ به اوج خود رسید. در حال حاضر، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در رکود به سر می‌برند.

از صندوق‌ها طی ۱۲ ماه گذشته سرعت معاملات خود را کاهش داده‌اند، مشابه با سرمایه‌گذاری خطرپذیر جهانی که نسبت به سال گذشته ۴۷ درصد کاهش یافته است.

%۵۲

سرمایه‌گذار خطرپذیر شرکتی به شکل روزافزونی گزینشی عمل می‌کنند و معیارهای ارزیابی سرمایه‌گذاری‌های جدید را افزایش می‌دهند.

%۷۲

از صندوق‌ها اظهار می‌کنند که معیارهای سرمایه‌گذاری‌های جدید سخت‌تر هستند؛ ۴۵ درصد از آن‌ها می‌گویند که این معیارها بسیار بالاتر هستند.

سرمایه‌گذار خطرپذیر شرکتی هنوز در فرآیند تصمیم‌گیری خود با موانعی مواجه هستند.

از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی بیش از ۴۰ درصد از وقت خود را صرف مدیریت روابط با شرکت مادر خود می‌کنند و لذا زمان کمتری را صرف سرمایه‌گذاری می‌کنند.

%۳۸

سرمایه‌گذار خطرپذیر شرکتی فقط به دنبال بازده مالی نیستند.

%۳۳

از صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی ترکیبی از معیارهای مالی و غیرمالی را گزارش کرده‌اند؛ ۱۳ درصد هم استفاده صرف از معیارهای غیرمالی را گزارش داده‌اند.

سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی در سهم سود انتقالی در انواع مختلف صندوق‌ها متفاوت هستند اما تأثیر زیادی بر توان حفظ کارکنان دارد.

افزایش در میانگین دوره تصدی روسای سرمایه‌گذار خطرپذیر شرکتی در شرکت‌هایی که منافع انتقالی ارائه می‌کنند، ۵۶ درصد از صندوق‌های مالی سود انتقالی ارائه می‌کنند، حال آنکه صرفاً ۵ درصد از صندوق‌های راهبردی این سود را پرداخت می‌کنند.

%۲۱

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی، در همه شرایط اقتصادی سرمایه‌گذاری می‌کنند

مارک گالاهر رئیس پوشش سرمایه‌گذاران
بانک سیلیکون‌ولی
mgallagher@svb.com

پاتریک ایگن شریک اصلی در امور
شرکت‌های سرمایه‌گذاری هم‌تا
patrick@counterpart.com

صندوق‌های پیش‌تاز^۲ بیشتر به‌سوی مالی شدن تمایل پیدا کرده‌اند، اما در مجموع صندوق‌ها تمایل بیشتری به راهبردی‌شدن نشان می‌دهند. انگیزه‌هایی فراتر از انگیزه‌های مالی صرف، به سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی فرصت می‌دهند وارد بازار شوند و سرمایه‌گذاری بلندمدت انجام دهند. آیا سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی خواهند توانست از ارزش‌گذاری‌های پایین‌تر و بازار کم‌رقابت‌تر سود ببرند، یا به دلیل مشکل شرکت‌های مادر در درک ارزش سرمایه‌گذاری خطرپذیر، مجبور به کاستن از

در سال ۲۰۲۳، شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی خود را در دوره‌ای دیدند. هم‌زمان با تضعیف بازارهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر، ارزش راهبردی می‌توانست منجر به موفقیت یا شکست صندوق‌ها شود. از ۲۰۹ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی درباره نحوه واکنش آن‌ها به بازار فعلی نظرسنجی کردیم. پاسخ‌های دو سال گذشته پاسخ‌دهندگان را نیز بررسی کردیم.^۱ روندهای قابل‌توجه شامل تمایل صندوق‌ها به انتخاب یکی از دو گزینه و تمایل بیشتر به راهبردی یا مالی بودن است. گروه نخبگان

مرجع: نتایج نظرسنجی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی)

سومین عامل، عدم انطباق: گزارش‌های داخلی صندوق‌ها حاکی از امتیاز بالای NPS است، درعین‌حال، بازار پرقاب‌تر به معنای افزایش مواجهه شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی با نظارت است. اگر تعداد سرمایه‌گذاری‌ها و خروج از سرمایه‌گذاری مدتی طولانی کم بماند، ممکن است مدیران عامل شرکت‌ها، سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی خود را کم کنند. علی‌رغم وجود چالش‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در درجه اول مثل حسگر شرکت‌های مادر خود عمل می‌کنند. صندوق‌هایی که شرکت‌های مادر در آن سهم داشتند به لطف سرمایه‌گذاری‌های راهبردی توانستند زمان ورود به بازار را تسریع کنند و هزینه‌های تحقیق و توسعه را کاهش دهند. کسب‌وکارها برای حفظ رقابت باید نوآوری کنند و برای کسب بینش و دسترسی به جدیدترین فناوری‌ها از هوش مصنوعی گرفته تا فناوری‌های اقلیمی، رباتیک و فراتر از آن، صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی خود را پیشران نوآوری بدانند و به آن‌ها بها بدهند.

فعالیت‌های خود خواهند شد؟ اینجا، سه عامل نقش دارند:

اولین عامل، ریسک وابستگی است: صندوق‌ها در سال ۲۰۲۳ در مقایسه با سال ۲۰۲۲ زمان بیشتری را صرف مدیریت رابطه خود با شرکت‌های مادر خود کرده‌اند و این موضوع به معنای صرف زمان کمتر برای سرمایه‌گذاری است. **صندوق‌هایی که از حمایت قوی‌تری برخوردار هستند، نسبت به صندوق‌هایی با حمایت ضعیف‌تر، به‌طور متوسط سالانه ۷ سرمایه‌گذاری بیشتر انجام می‌دهند.**

دومین عامل، کم‌کاری: کاهش تعداد سرمایه‌گذاران فعال در بین شرکت‌های سرمایه‌گذار خطرپذیر از سال ۲۰۲۲ مشهود است. نسبت به سال گذشته، شاهد کاهش ۵۳ درصدی در تعداد صندوق‌های فعال در بین شرکت‌های سرمایه‌گذار خطرپذیر هستیم.^۳ این کاهش لزوماً چیز بدی نیست، زیرا صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی، برخلاف صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر سنتی، در تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری می‌توانند انعطاف‌پذیری بیشتری داشته باشند.

یادداشت‌ها:

(۱) در سال ۲۰۲۲، یک‌صد و شصت‌وچهار صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی و در سال ۲۰۲۱، حدود ۱۰۶ صندوق در نظرسنجی شرکت کردند.

(۲) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.

(۳) فعال به معنای انجام حداقل دو معامله طی دوره زمانی مشخص تعریف می‌شود.

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

CVC‌های پیشتاز:

هدف‌گذاری مالی

راهبردی هیبریدی مالی

بیشتر انگیزه مالی دارند

راهبردی‌تر مالی‌تر یا نه

موضع LP

نمی‌کنند می‌کنند

برای سرمایه‌گذاری‌های متوالی ذخایر سرمایه‌ای رسمی تهیه می‌کنند

انجام نمی‌دهند موقتی انجام می‌دهند

۱۲

میانگین معامله در سال

۸۸٪

می‌توانند در معامله موثر باشند

۵۶٪

چک‌های ۲ ماهه یا کمتر می‌نویسند (از جلسه اول)

مدل‌های ترکیبی VC را می‌پذیرند

۵۶٪

سود انتقالی دریافت می‌کنند که با مدل VC سنتی همسو است

استقلال سرمایه‌گذاری دارند

۵۲٪

بدون نیاز به کمیته سرمایه‌گذاری نتیجه می‌گیرند.

۲۵ صندوق CVC پیشتاز

CVC‌های پیشتاز! باتجربه‌ترین‌ها و بهترین شرکت‌ها را تشکیل می‌دهند.

این ۲۵ CVC نخبه بر مبنای سه معیار انتخاب شدند. شرکت‌های پیشتاز وضعیت بهتری نسبت به بازار، سرعت سرمایه‌گذاری، ساختار جبرانی پیوسته و استقلال تصمیم‌گیری را ارائه دارند.

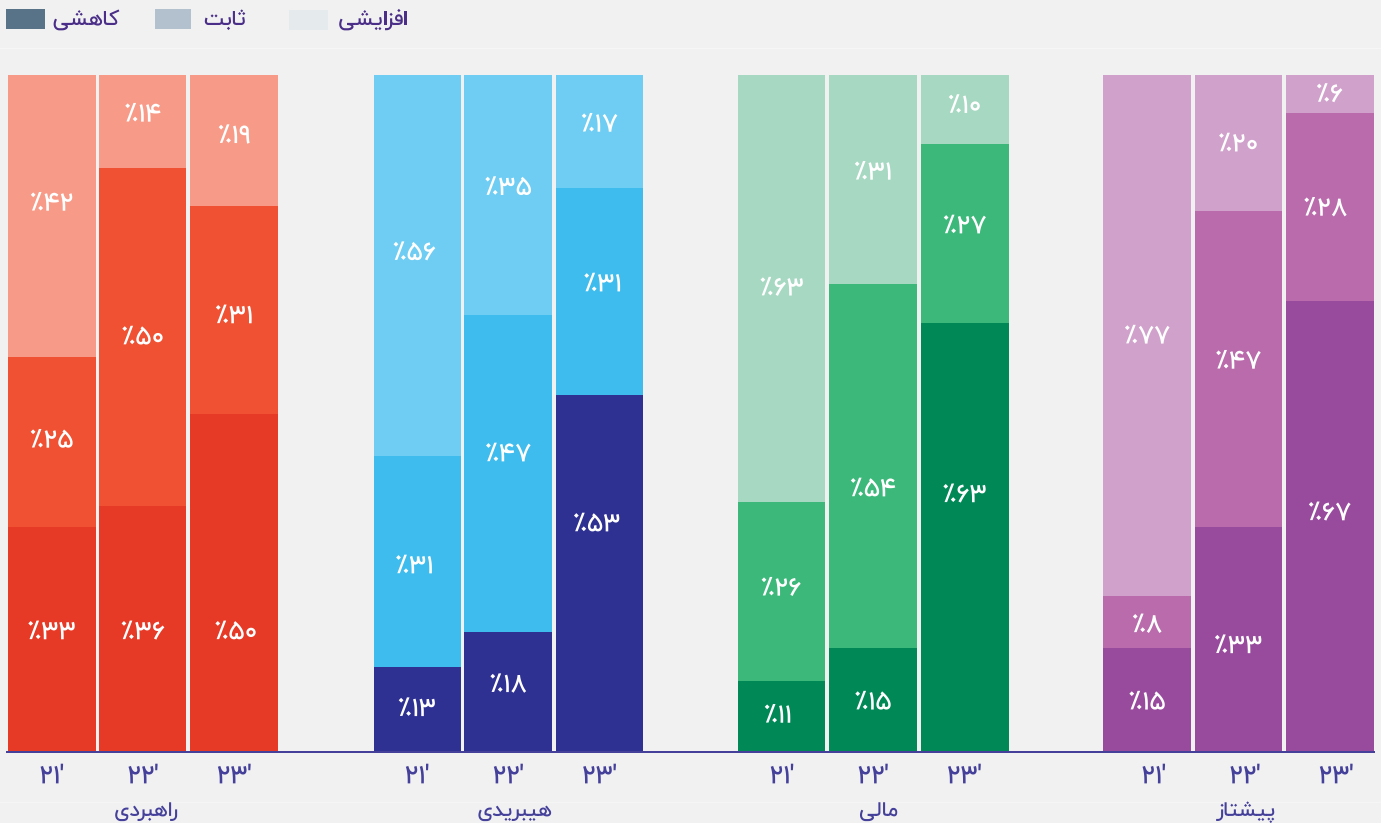
یادداشت‌ها:

(۱) CVC پیشتاز: ۲۵ CVC منتخب به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس کنونی و سرعت سرمایه‌گذاری.
مرجع: نتایج پیمایش از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی)، تحلیل بانک سیلیکون‌ولی.

داده‌های سه سال پیمایش: سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی فعالیت‌های خود را کاهش می‌دهند

سرعت سرمایه‌گذاری در ۱۲ ماه آخر مقایسه سال به سال ۲۰۲۱

کاهش سرعت سرمایه‌گذاری در سال ۲۰۲۳، فعالیت شرکت‌های سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی نیز از این قاعده مستثنی نیست. این موضوع در تمام حوزه‌ها قابل مشاهده است. برای مثال، طی سال ۲۰۲۱ حدود ۷۷ درصد از صندوق‌های پیش‌تاز سرعت سرمایه‌گذاری خود را افزایش دادند، این رقم در سال ۲۰۲۳ حدود ۶ درصد است.

داده‌های سه سال نظرسنجی روند واضحی را نشان می‌دهد: سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی فعالیت‌های خود را کاهش داده‌اند. ویژگی سرمایه‌گذاری خطرپذیر در شرایط اقتصاد کنونی با کاهش ارزش‌گذاری‌ها، خروج‌های کمتر از بازار و سرمایه‌گذاری‌های کمتر در همه دسته‌ها مشخص می‌شود. همسو با نظر اکثریت قریب به اتفاق پاسخ‌دهندگان مبنی بر

یادداشت‌ها:

(۱) CVC پیشرو: شاخص ۲۵ CVC منتخب به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس کنونی و سرعت سرمایه‌گذاری.
(۲) بر مبنای نظرات پاسخ‌دهندگان نظرسنجی طی سال ۲۰۲۱، ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳، صندوق‌هایی که طی هر سه سال پاسخ دادند.
مرجع: نتایج پیمایش از شرکت‌های سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی)، تحلیل بانک سیلیکون ولی.

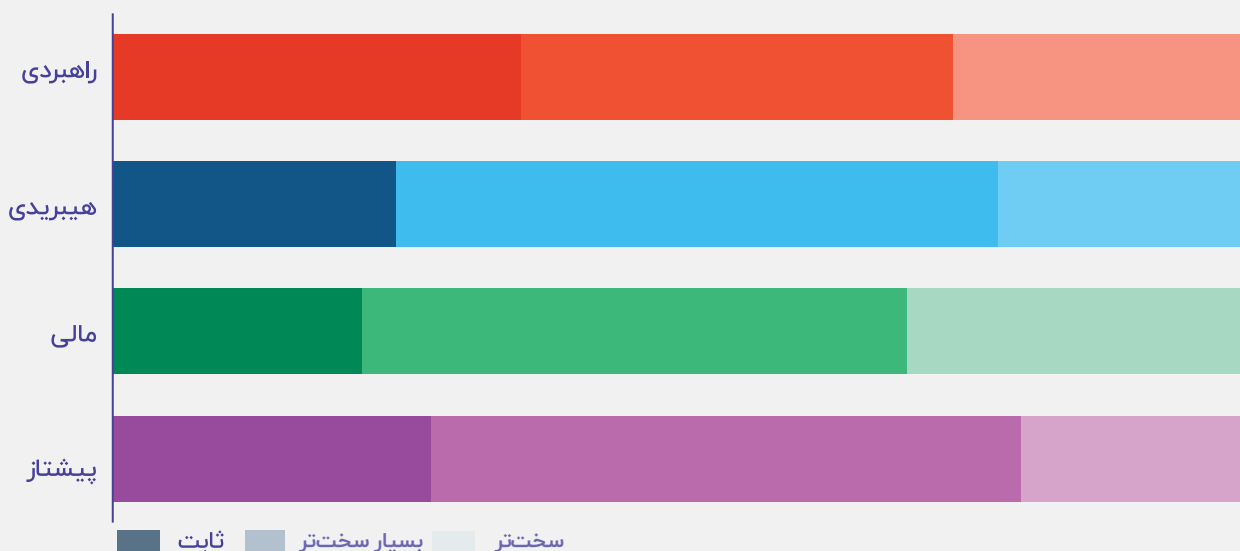
وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

با توجه به بازگشت مجدد رکود از سال ۲۰۲۱، سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی و سرمایه‌گذاران خطرپذیر منافع مشترکی دارند

موجود در سبد سهام خود را دارند. برآیند این چشم‌انداز منفی، موشکافی دقیق‌تر برای سرمایه‌گذاری‌های جدید است. اما این امر برای بعضی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی می‌تواند به دورانی برای ساخت اعتبار تعبیر شود. زمانی که سرمایه‌گذاران خطرپذیر سنتی عقب‌نشینی می‌کنند، سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی می‌توانند کماکان به حمایت از شرکت‌های موجود در سبد سهام خود ادامه دهند.

سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی همسو با روندهای فعلی مشاهده‌شده در دورنمای کلی اقتصاد نوآوری، انتظار دارند دوره‌های ثابت و نزولی بیشتری را تجربه کنند. اکثر این شرکت‌ها علی‌رغم پیش‌بینی صرفاً ۲۷ درصدی از توقف سرمایه‌گذاری، قصد حمایت از سبد سهام خود را نشان می‌دهند. این حمایت مستمر نشان‌دهنده ارزش راهبردی است که سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی از شرکت‌های موجود در سبد سهام خود دریافت می‌کنند. از این رو، آن‌ها علی‌رغم ریسک‌های مالی، انگیزه کمک به موفقیت شرکت‌های

معیارها برای سرمایه‌گذاری‌های جدید، در مقایسه با سال ۲۰۲۲، سخت‌تر شده‌اند.^۱

یادداشت‌ها:

(۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.

۲۷٪

اجبار به رها کردن شرکتهایی از سبد سهام را پیش‌بینی می‌کنند که دچار مشکلات هستند.

۵۳٪

از تیم‌های CVC طی ۱۲ ماه گذشته هیچ خروجی در سبد سهام خود نداشته‌اند.

۷۲٪

از تیم‌های CVC معتقدند که معیارها برای سرمایه‌گذاری‌های جدید، در مقایسه با سال ۲۰۲۲، سخت‌تر شده‌اند.

نیمی از پاسخ‌دهندگان گفتند که در نیمه اول سال ۲۰۲۳، در مقایسه با نیمه اول سال ۲۰۲۲، سرمایه‌گذاری‌های کمتری انجام داده‌اند.

۸۰٪

از شرکتهای CVC پیش‌بینی می‌کنند که بعضی از شرکتهای موجود در سبد سهامشان طی ۱۲ ماه آینده با دوره‌های ثابت یا کاهش سرمایه‌گذاری مواجه شوند. صرفاً ۸ درصد این میزان را بسیار زیاد اعلام کردند.

۶۴٪

از سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی طی ۱۲ ماه گذشته حداقل در یکی از شرکتهای سبد سهام خود با کاهش ارزش مواجه بوده‌اند.

۵۵٪

از شرکتهای مذکور اظهار کردند که کمتر از ۱۰ درصد دارایی آن‌ها کاهش ارزش داشته است.

مرجع: نتایج نظرسنجی از شرکتهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون ولی.

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

بازده‌های مالی همیشه معیار نهایی نیستند

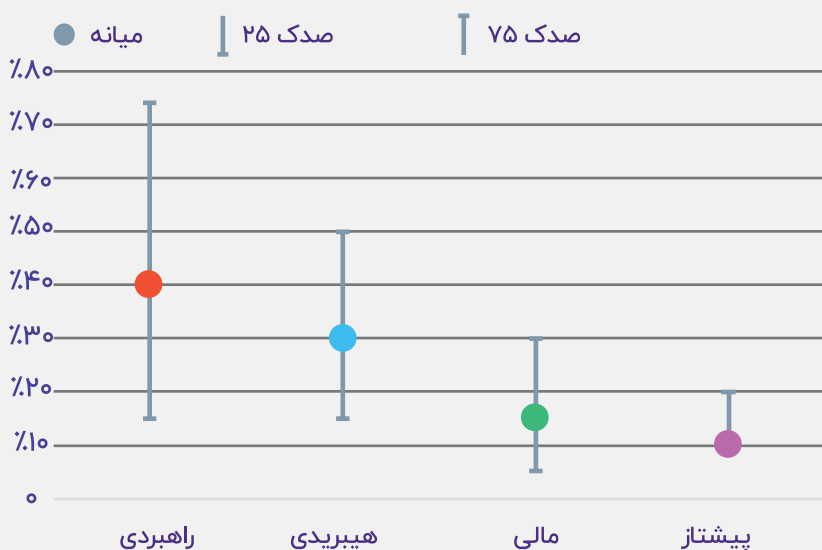
جدید و کاهش زمان ورود به بازار هستند. «به‌محض شروع اندازه‌گیری کمی ارزش راهبردی، محاسبات آن‌قدر پیچیده می‌شوند که تعیین معیارها مستلزم همکاری/مصالحه با تیم‌های داخلی است. هیچ‌کس نمی‌تواند به آن محاسبات اعتماد کند.» یکی از راه‌حل‌های این چالش، نگاهی کل‌نگر به ارزش راهبردی با ارائه مطالعات موردی از موفقیت‌ها است. «در سال ۲۰۱۴، اولین سرمایه‌گذاری خود را در هوش مصنوعی انجام دادیم که پیش از شروع توسعه توانایی‌های داخلی، به کسب‌وکار ما بینشی از بازار داد.»

همتای باشگاه انجمن سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی طی ۲-۳ سال گذشته شاهد افزایش چشمگیری در تعداد اعضا بوده است، زیرا شرکت‌های CVC جدیدی تأسیس شده‌اند. با وجود این، میانگین عمر کنونی این شرکت‌ها حدود ۳-۴ سال است. با توجه به اینکه معمولاً شرکت‌های نوپا ۷-۱۰ سال قبل از خروج فعال هستند، اختلافی آشکار بین شرکت‌های CVC و استارت‌آپ‌ها وجود دارد.

آن‌ها فقط به دنبال بازده مالی نیستند. شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی از خصوصیت برجسته‌ای برخوردارند که سرمایه‌گذاران خطرپذیر سنتی فاقد آن هستند: از نظر آن‌ها، اغلب اوقات ارزش راهبردی بر بازدهی مالی ارجحیت دارد. بسیاری از سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی تا وقتی دچار زیان نقدی نشوند، علیرغم بازده مالی کم، به تلاش خود ادامه می‌دهند. این شرکت‌ها باید نشان دهند که برای شرکت مادر خود ارزش ایجاد می‌کنند. بر اساس نظرسنجی از صندوق‌ها، ۵۵ درصد از سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی صرفاً معیارهای مالی را گزارش می‌دهند، حال آنکه ۳۳ درصد ترکیبی از معیارهای مالی و غیرمالی را گزارش می‌دهند و تنها ۱۳ درصد فقط از معیارهای غیرمالی استفاده می‌کنند.

از جمله برجسته‌ترین شاخص‌های عملکردی که سرمایه‌گذاران خطرپذیر شرکتی برای اندازه‌گیری معیارهای غیرمالی از آن‌ها استفاده می‌کنند، افزایش درآمد، صرفه‌جویی در تحقیق و توسعه، ایجاد واحدهای تجاری

شرکت‌های موجود در سبد سهام که با شرکت مادر قراردادهای تجاری دارند^{۲۹۱}

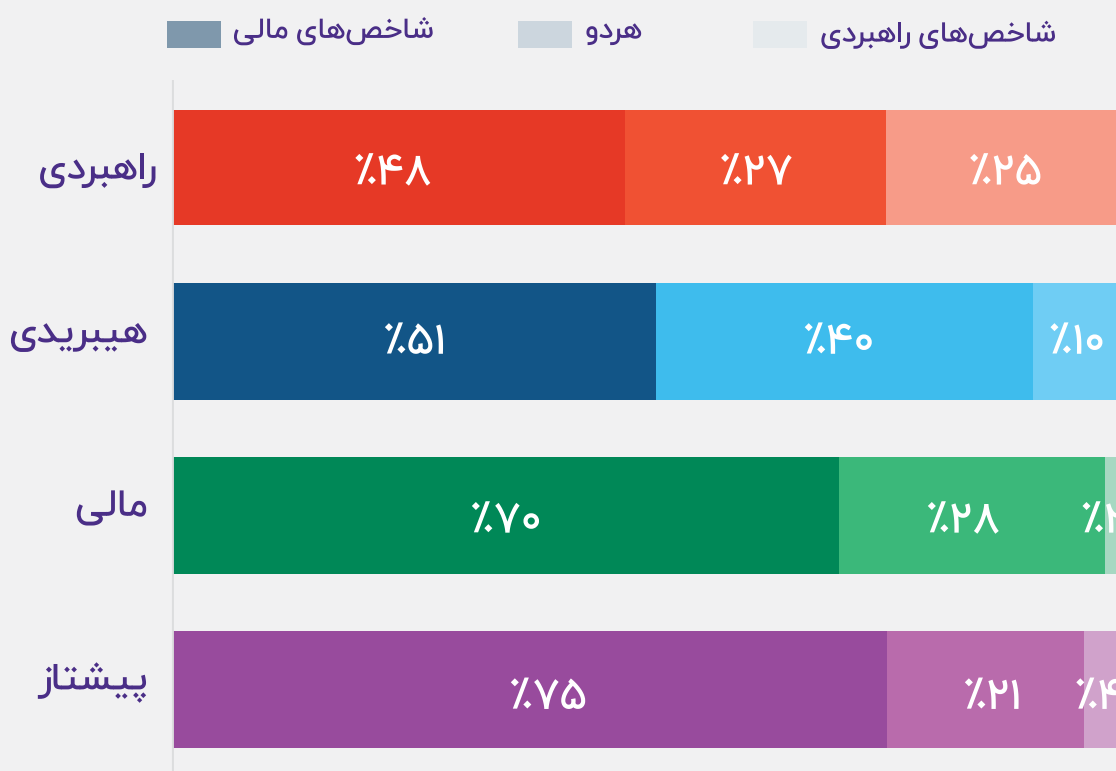
یادداشت‌ها:

۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.
۲) درصدی از کل سرمایه‌گذاری‌ها.

معیارهای گزارش شده به شرکت مادر^۱

مرجع: نتایج نظرسنجی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون ولی.

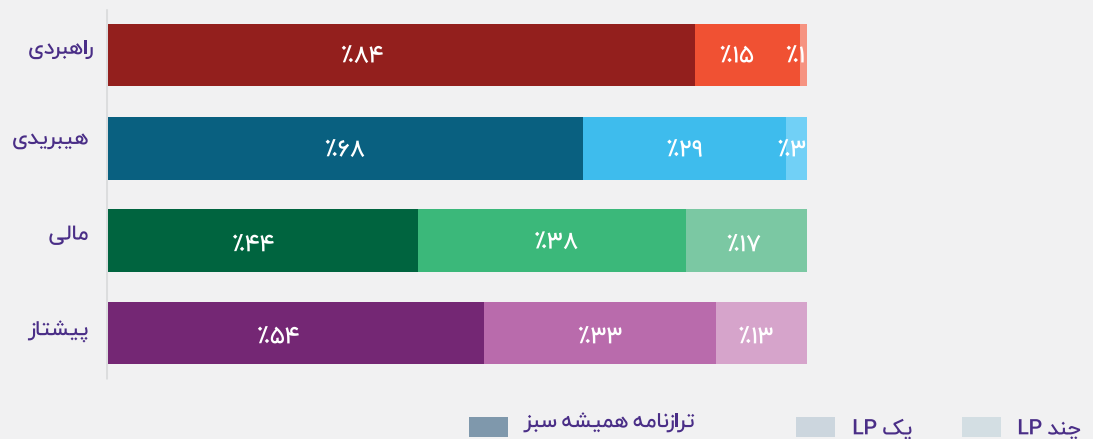
وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

انعطاف‌پذیری عامل مهمی برای شرکت‌های CVC است

مزیت را دارند که در صورت لزوم از سوی شرکت مادر به راحتی احیا می‌شوند. با وجود این، این ریسک با ساختار همه صندوق‌ها سازگار نیست. صندوق‌های ترازنامه‌ای (صندوق‌های همیشگی) نسبت به صندوق‌های تک سرمایه‌گذار و چند سرمایه‌گذار، که میزان زیادی از وابستگی به تعهد قراردادی برای سرمایه‌گذاری از سوی شرکت مادر را حفظ می‌کنند، بیشتر در معرض تغییرات از سوی شرکت مادر قرار دارند. از سال ۲۰۲۱، یک عامل که با ساختارها و نوع صندوق‌ها سازگار است، اولویت دادن به مرحله اولیه است. بیشتر شرکت‌های CVC وقت کمتری را صرف معاملات مراحل آخر می‌کنند، حال آنکه به‌طور متوسط ۱۲ درصد از آن‌ها نسبت به مرحله سرمایه‌گذاری خنثی هستند. ورود زودهنگام به یک شرکت، به شرکت‌های CVC این امکان را می‌دهد تا نقش مؤثرتری در شرکت‌های نوظهور بیشتری داشته باشند.

شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی به صورت کلی بر اساس اهداف سرمایه‌گذاری خود به سه دسته راهبردی، ترکیبی و مالی تقسیم می‌شوند. واقعیت این است که این طبقه‌بندی هم ذهنی است و هم دائماً در حال تغییر است و تحت تأثیر عواملی مانند شرایط بازار، قیمت سهام، حمایت مدیران ارشد و رهبری CVC قرار دارد. ریسک وابستگی خیلی شبیه به «ریسک اصلی» سرمایه‌گذاران خطرپذیر سنتی، عامل مهمی برای شرکت‌های CVC است و دارای دو نوع است. نوع اول، وابستگی به رهبری CVC هنگام ترک شرکت از سوی رهبر CVC می‌دهد و می‌تواند منجر به تغییرات اساسی یا کم‌کاری شرکت شود. نوع دوم، وابستگی به مدیران ارشد شرکت مادر هنگامی روی می‌دهد که تغییری در دیدگاه مدیران ارشد شرکت مادر می‌تواند مأموریت CVC را تغییر دهد. ممکن است شرکت‌های CVC تحت تأثیر تغییر کارکنان قرار بگیرند، اما این

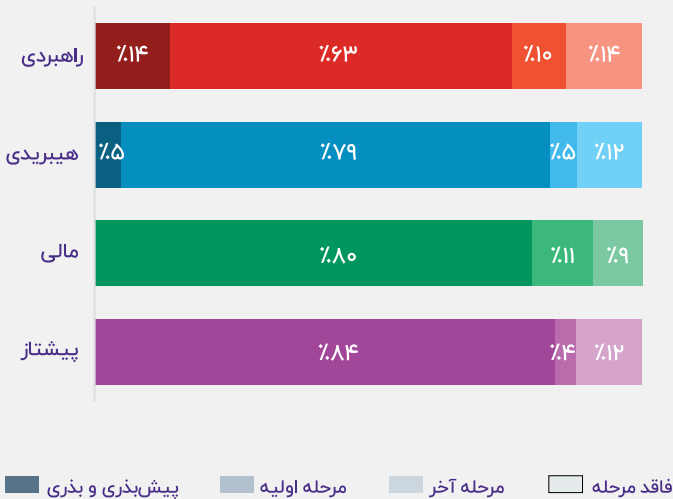
ساختار صندوق برحسب نوع CVC ۲۰۲۱

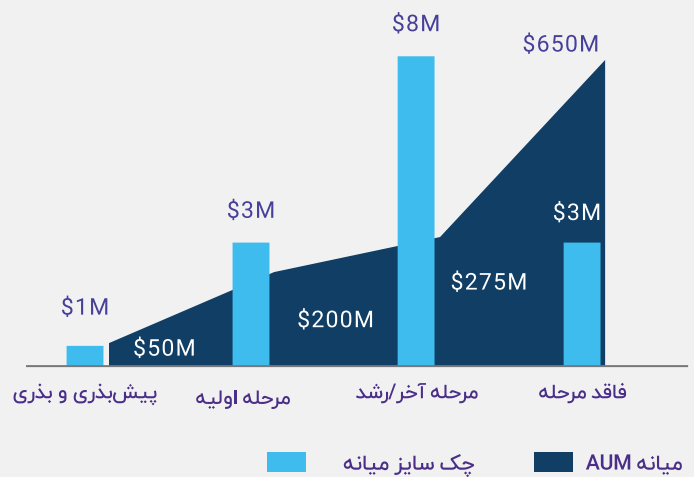
	افزایش استقلال از شرکت مادر
	گسترش قلمرو سرمایه‌گذاری
	جبران خدمات تیم

در ۱۲ ماه گذشته، ۱۴ درصد از شرکت‌ها به انتقال وجوه از ترازنامه خود فکر کرده‌اند. محرک‌های اصلی شامل موارد روبرو است:

ترجیح مرحله بر اساس نوع CVC ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰

میانگین سرمایه تحت مدیریت و اندازه صندوق بر اساس ترجیح مرحله ۳

یادداشت‌ها:

(۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.
 (۲) درصدی از کل سرمایه‌گذاری‌ها. مرجع: نتایج نظرسنجی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون‌ولی.

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

شرکت‌های CVC یک سو را انتخاب می‌کنند: تیم راهبردی یا تیم مالی

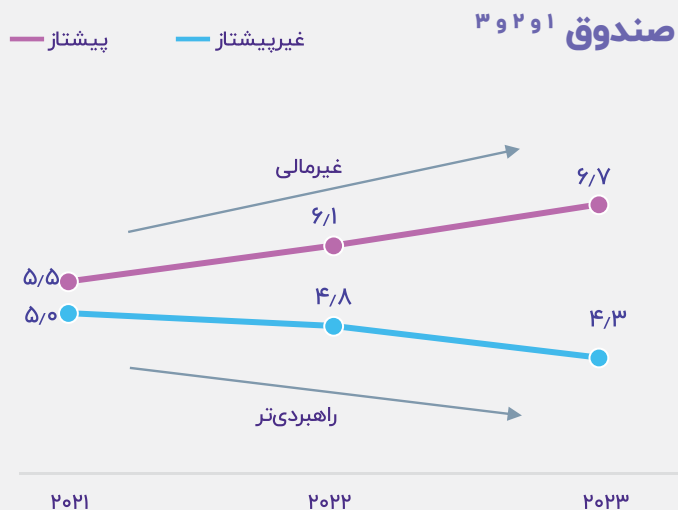
استفاده از این روندها و ایجاد کسب‌وکارهای مجاور برای جلوگیری از سرنوشتی مشابه شرکت‌هایی مانند کداک یا بلاکباستر هستند. شرکت‌ها در سراسر جهان سرمایه‌گذاران خود را در قطب‌های مهم استارت‌آپ‌ها، نظیر منطقه خلیج سانفرانسیسکو، مستقر می‌کنند تا روابط خود با استارت‌آپ‌ها را حفظ کنند، مشارکت‌ها را توسعه دهند و توافق‌نامه‌های تجاری تدوین کنند.

در حالی که برخی از صندوق‌های CVC اقدام به تشکیل گروه با تیم‌های توسعه شرکتی و ادغام و تملیک می‌کنند، بیشتر آن‌ها متمایز هستند. نمونه‌ای از این گروه سرمایه‌گذاری‌های سیسکو است. لذا، سیسکو در سال ۲۰۱۹ برای دنبال کردن سرمایه‌گذاری‌های با تمرکز مالی بیشتر، بخش مستقل CVC خود با نام دسیبل پارتنرز راه‌اندازی کرد.

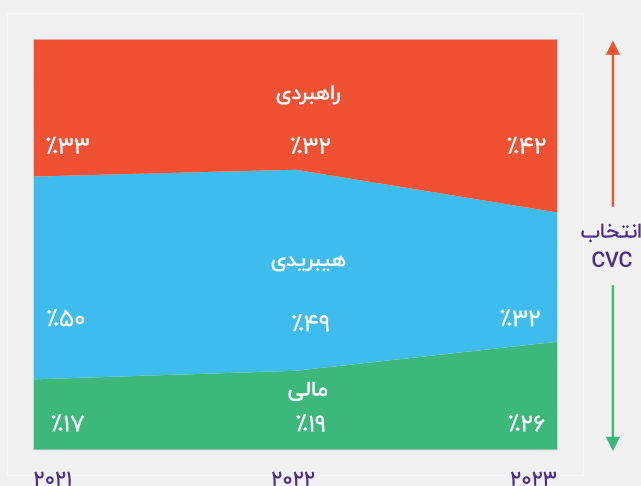
طی سه سال گذشته، بیشتر شرکت‌های CVC به سوی رویکردی راهبردی‌تر متمایل شده‌اند، حال آنکه CVC‌های پیش‌تر بر منافع مالی تأکید می‌کنند. در شرایط اقتصادی سخت‌تر، که دستیابی به بازده مالی دشوارتر می‌شود، مزایای راهبردی برای این صندوق‌ها مهم‌تر شده است. در سال ۲۰۲۱، حدود ۵۰ درصد از این صندوق‌ها هیبریدی بودند. هم‌اکنون، صندوق‌ها با توجه به کاهش سرمایه‌گذاری‌ها، تمایل بیشتری به انتخاب رویکردهای متمایز راهبردی یا مالی دارند، زیرا ممکن است ساختارهای انگیزشی رقابتی در مدل‌های هیبریدی چالش‌برانگیز باشند.

هدف اصلی شرکت‌های CVC، حتی آن‌هایی که بر منافع مالی تمرکز دارند، عمل کردن به منزله حسگر درک روندهای نوظهور و آینده است. شرکت‌های CVC با سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها به دنبال

امتیاز میانگین راهبردی یا مالی برحسب نوع

انواع صندوق‌های CVC در گذر زمان ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲

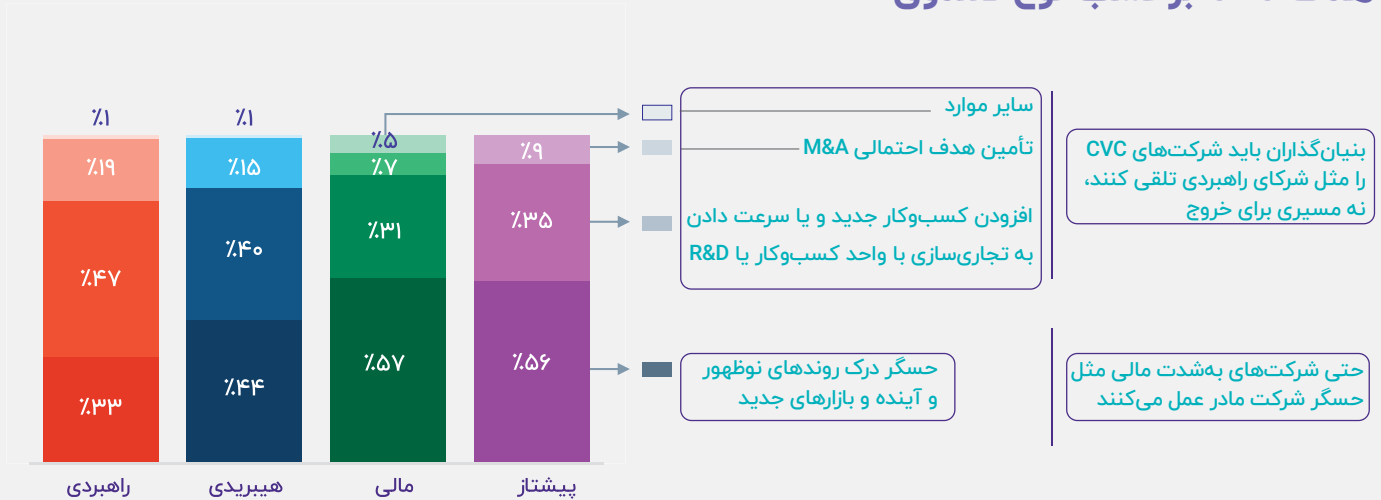

یادداشت‌ها:

- ۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تر: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.
- ۲) مبتنی بر سؤال نظرسنجی. از شرکت‌ها سؤال شد که آیا بر سودهای راهبردی تمرکز می‌کنند یا سودهای مالی. شرکت‌ها خودشان بر مبنای مقیاس ۱۰ نقطه‌ای گزارش می‌کنند.

هدف CVC برحسب نوع صندوق ۲۰۱

بنیان گذاران باید شرکت های CVC را مثل شرکای راهبردی تلقی کنند، نه مسیری برای خروج

حتی شرکت های به شدت مالی مثل حسگر شرکت مادر عمل می کنند

آیا CVC ها هنوز طرفدار شراکت محدود (LP) هستند؟

یابند، می توانیم انتظار کاهش جریان معاملات و فشار بیشتر بر تیم برای پیگیری روندهای جاری، انجام بررسی های موشکافانه و حفظ خط تولیدی متنوع را داشته باشیم.

شرکت های CVC مالی کماکان با روند کلا متفاوتی عمل می کنند و تعداد بیشتری از صندوق های مالی نسبت به سال های گذشته موقعیت های محدودیت شراکت محدود را می پذیرند. ۲۳ درصد از صندوق ها اعلام کرده اند که سرمایه گذاری با محدودیت شراکت را کاملاً متوقف خواهند کرد و بیش از نیمی از این صندوق ها راهبردی هستند. مشاهده نتایج سرمایه گذاری های با محدودیت شراکت انجام شده در دو سال گذشته جالب خواهد بود. بازده این سرمایه گذاری ها، چه خوب و چه بد، تأثیر چشمگیری بر تصمیم آن ها برای ادامه استفاده از این راهبرد دارد.

سرمایه گذاری های شرکتی توأم با محدودیت شراکت در سایر مدیران صندوق بخش چشمگیری از فعالیت صندوق های CVC را تشکیل می دهد. زیرا دسترسی به جریان معاملات، دستیابی به پوشش جغرافیایی و تنوع بخشی به سرمایه گذاری ها در مناطقی را که تیم CVC در حال حاضر به آن دسترسی ندارد، پر می کند. بعضی از شرکت های CVC راهبردی و هیبریدی حاضر در پیمایش امسال، سرمایه گذاری با محدودیت شراکت را متوقف کرده اند. ممکن است توضیح احتمالی انقباض کلی بازار باشد که با روند سایر بخش های صنعت سرمایه گذاری خطرپذیر نیز همخوانی دارد. اگر این روند در سال آینده ادامه پیدا کند، ممکن است صندوق ها اثرات ناشی از آن را تجربه کنند. به طور کلی، صندوق های فعال تر موقعیت های با محدود شراکت بیشتری را می پذیرند. اگر موقعیت های شراکت محدود کاهش

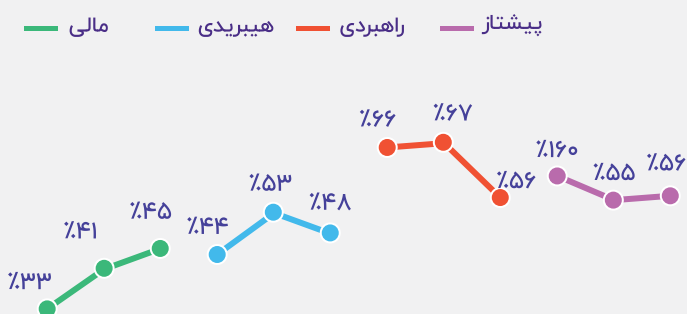
(۳) مبتنی بر پاسخ دهندگان به نظرسنجی طی نظرسنجی های سال های ۲۰۲۱، ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳.

مرجع: نتایج نظرسنجی از شرکت های سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ های ۲۰۹ صندوق سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون ولی.

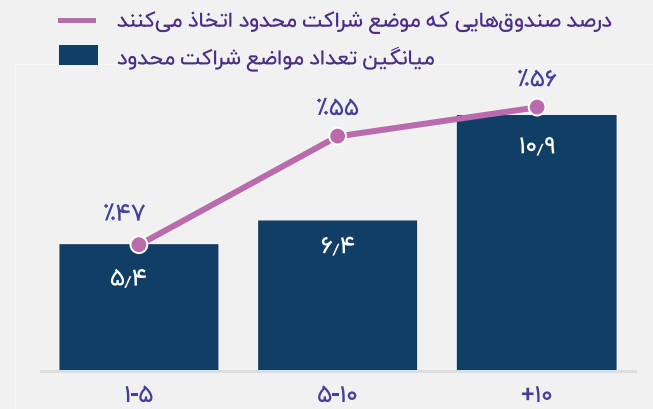

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

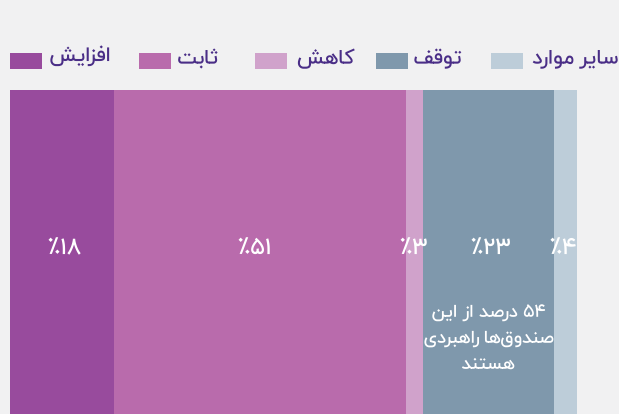
درصد صندوق‌هایی که موضع محدودیت شراکت اتخاذ می‌کنند ۲۰۲۱

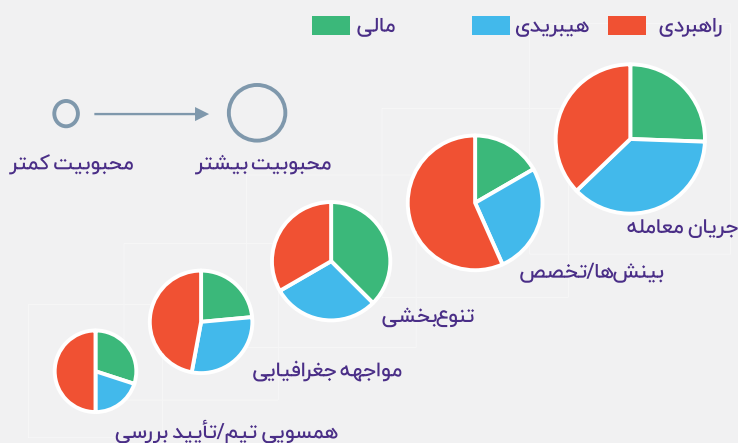
موضع محدودیت شراکت برحسب معاملات سرمایه‌گذار خطرپذیر در سال

شرکت‌های CVC چگونه تخصیص محدودیت شراکت را اصلاح می‌کنند

۵ دلیل اصلی اتخاذ موضع محدودیت شراکت برحسب نوع صندوق CVC

یادداشت‌ها:
 (۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.
 (۲) مبتنی بر پاسخ‌دهندگان به نظرسنجی طی نظرسنجی‌های سال‌های ۲۰۲۱، ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳.

پایش CVCها توسط شرکت مادر

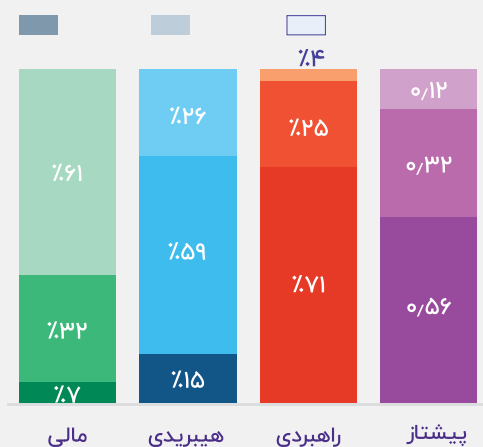
در ضمن، شرکت‌های CVC راهبردی برای انجام سرمایه‌گذاری جدید، نیازمند مشارکت چشمگیر واحدهای تجاری هستند. این مشارکت گسترده، منجر به افزایش زمان بین اولین جلسه و صدور چک برای شرکت‌های CVC راهبردی می‌شود که ممکن است در سال ۲۰۲۱، توانایی آن‌ها در صدور چک‌های جدید را محدود کرده باشد.

تأیید کمیته سرمایه‌گذاری مانع دیگری است که زمان‌بندی سرمایه‌گذاری را افزایش می‌دهد. به‌طور کلی، صندوق‌های پیش‌تاز بسیار مستقل‌تر هستند (تنها ۵۲ درصد نیاز به تأیید کمیته سرمایه‌گذاری دارند)، حال آنکه تقریباً تمام شرکت‌های CVC راهبردی نیازمند تأیید کمیته سرمایه‌گذاری هستند. ممکن است این امر، به‌ویژه برای صندوق‌هایی که کمیته سرمایه‌گذاری آن‌ها ممکن است فقط به‌صورت فصلی تشکیل جلسه دهد (۱۷ درصد از صندوق‌هایی که نیازمند تأیید کمیته سرمایه‌گذاری هستند) چالش‌برانگیز باشد.

شرکت‌های CVC راهبردی به میزان چشمگیری بیشتر از سال گذشته و در مقایسه با شرکت‌های CVC که رویکردهای دیگری دارند، زمان بسیار بیشتری را صرف مدیریت رابطه با شرکت مادر خود می‌کنند. این موضوع می‌تواند موجب مشغول کاغذبازی ماندن سرمایه‌گذارانی شود که در جستجوی معاملات جدید هستند. مدت‌زمان صرف شده برای مدیریت شرکت مادر می‌تواند شامل مواردی مانند: کار کردن به نمایندگی از شرکت‌های سبد سرمایه‌گذاری، انعقاد توافق‌نامه‌های تجاری، راهبری بخش‌های تدارکات یا حقوقی و عوامل متعدد دیگر باشد.

صندوق‌های مالی و پیش‌تاز زمان بیشتری را صرف یافتن معاملات جدید و تخصیص سرمایه می‌کنند. این دو نوع صندوق، بخش عمده‌ای از شرکت‌های CVC را تشکیل می‌دهند که به شکل ساختار صندوق با مشارکت محدود متعدد از استقلال برخوردار هستند. بنابراین، وابستگی آن‌ها به دفتر مرکزی شرکت به میزان زیادی کمتر است.

میزان تعامل لازم کسب‌وکار برای سرمایه‌گذاری^۱

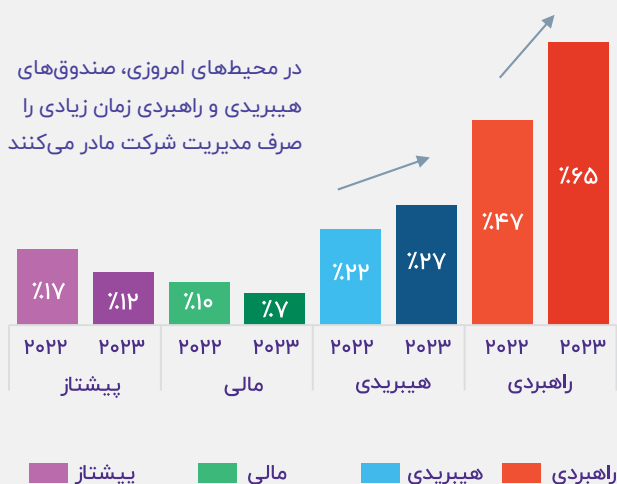

مرجع: نتایج نظرسنجی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون ولی.

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

در محیط‌های امروزی، صندوق‌های هیبریدی و راهبردی زمان زیادی را صرف مدیریت شرکت مادر می‌کنند

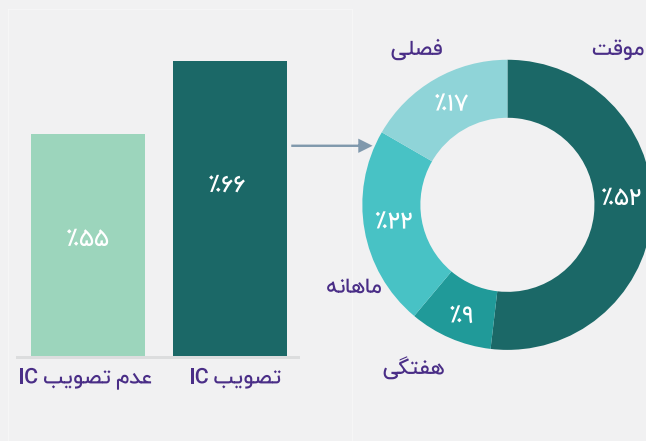
درصد صندوق‌هایی که لااقل ۴۰ درصد از وقت خود را صرف مدیریت رابطه با شرکت مادر می‌کنند^{۲۹}

درصد صندوق‌هایی که کمتر از ۲ ماه زمان صرف سرمایه‌گذاری می‌کنند

گواهی IC برحسب تعداد^۱
درصد صندوق‌هایی که نیازمند گواهی IC هستند

درصد صندوق‌های در آستانه دریافت گواهی IC
آستانه معمول: ۷۵۰ هزار دلار

یادداشت‌ها:

(۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.
(۲) مبتنی بر پاسخ‌دهندگان به نظرسنجی طی نظرسنجی‌های سال‌های ۲۰۲۱، ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳.

رشد بهره در سهم سود انتقالی

این امر منجر به ناهمسوئی انگیزه‌ها می‌شود. در ضمن، این اکراه ناشی از این ترس است که ارائه سهم سود انتقالی برای شرکت مادر هزینه زیادی داشته باشد یا به‌سادگی ناعادلانه تلقی شود.

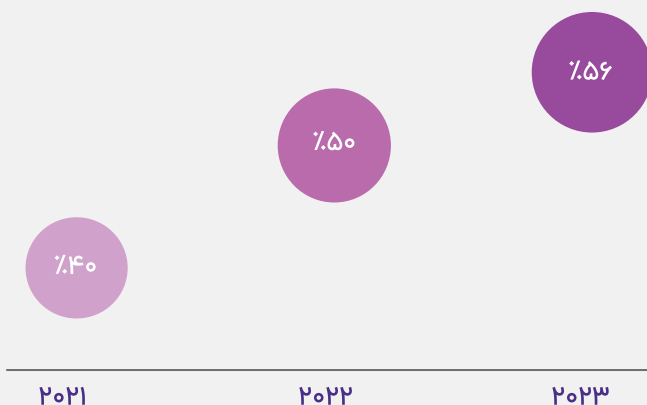
از شرکت‌های CVC پایش شده فقط ۲۴ درصد سهم سود انتقالی دریافت می‌کنند. درحالی‌که ممکن است ۲۴ درصد نسبت به صندوق‌های سنتی کم به نظر برسد، اما کماکان نشانگر امیدوارکننده‌ای برای پاداش در شرکت‌های CVC است. شرکت‌های هم‌تا تخمین می‌زنند که ۱۰ سال پیش، درصد صندوق‌هایی که سهم سود انتقالی دریافت می‌کردند، کمتر از ۱۰ درصد بوده است و برخی از آن‌هایی که هم‌اکنون این پاداش را دریافت نمی‌کنند، اشاره کرده‌اند که برای حفظ استعدادهای برتر و هدایت عملکرد صندوق، اشکال دیگری از پاداش دریافت می‌کنند. نمونه‌هایی از این موارد شامل سهم سود انتقالی سایه یا مصنوعی (۲)، تشویقات و سهام هستند.

سهم سود انتقالی سازوکار پاداشی است که در صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر به‌طور گسترده از آن استفاده می‌شود. باوجوداین، شرکت‌های CVC اغلب به دلیل عدم درک یا عدم انگیزه از جانب شرکت مادر، چنین پاداشی را ارائه نمی‌کنند.

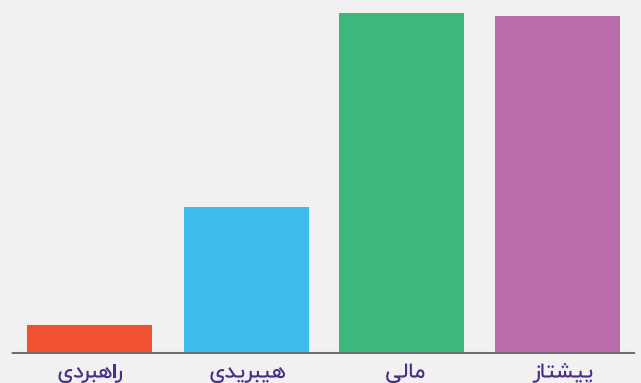
صندوق‌های پیش‌تاز در حال تغییر این پارادایم هستند، زیرا درک بهتری از ساختارهای پاداش دارند. در سال ۲۰۲۳، تعداد روزافزونی از آن‌ها این نوع پاداش را ارائه می‌کنند. با گذشت زمان، با توجه به اینکه ارائه سهم سود انتقالی منجر به ماندگاری طولانی‌تر سرمایه‌گذاران می‌شود، این نوع پاداش برای صندوق‌های مالی برتر رایج‌تر خواهد شد.

بیشتر صندوق‌های راهبردی از سهم سود انتقالی استفاده نمی‌کنند. چندین مورد از صندوق‌های نظرسنجی‌شده اشاره کرده‌اند که اگر سرمایه‌گذاران برای عملکرد مالی سبد خود پاداش دریافت کنند، درحالی‌که هدف صندوق مبتنی بر عملکرد مالی نیست،

درصد صندوق‌های پیش‌تاز^۱ که سود انتقالی ارائه می‌کنند

درصد صندوق‌هایی که سود انتقالی ارائه می‌کنند، برحسب نوع صندوق^۱

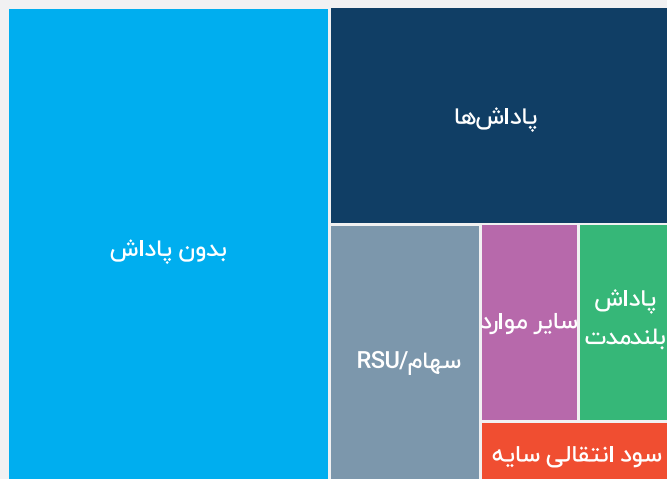
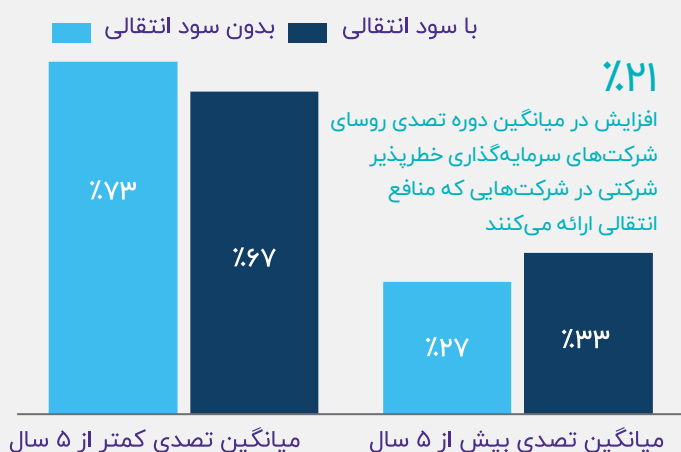
پاداش‌ها:

(۱) سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیش‌تاز: شاخصی از ۲۵ شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی که به دلیل سابقه تاریخی، مقیاس فعلی و سرعت سرمایه‌گذاری انتخاب شده‌اند.
 (۲) سهم سود انتقالی سایه یا مصنوعی مخزن پاداشی ایجاد شده از مبالغ سود انتقالی است که می‌توان آن‌ها را میان اعضا تیم صندوق، نه‌فقط شرکای مدیریت، توزیع کرد. بعضی از مدل‌ها شامل تضمین پرداخت هستند، حال‌آنکه سایرین این‌گونه نیستند.
 (۳) منبع واحدهای سهام محدودشده. نتایج نظرسنجی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون‌ولی.

وضعیت سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی در سال ۲۰۲۳

بدهی‌های سود انتقالی ارائه شده ۲۰۳

میانگین دوره تصدی سرمایه‌گذاران

بهره‌گیری سریع شرکت‌های CVC از جدیدترین فناوری‌ها

یافت که نسبت به سال قبل ۱۰ درصد افزایش داشته است. صرفاً سرمایه و دسترسی به محاسبات موردنیاز برای توسعه مدل‌های زبانی بزرگ به این معنی است که شرکت‌ها نقش بیرونی دارند. به‌عنوان مثال، شرکت Midjourney برای تأمین رایانش موردنیاز خود به روابط از پیش موجود با گوگل تکیه کرد. فناوری اقلیمی مثال دیگری از نحوه استفاده کسب‌وکارها از شرکت‌های CVC به‌مثابه حسگر برای سازگاری با فناوری‌های پیشرفته است. صرفاً تعداد کمی از صندوق‌های پیمایش ما، صندوق‌های اختصاصی اقلیمی هستند، اما به‌طور گسترده به این موضوع اشاره شده است. این امر نشان می‌دهد که شرکت‌ها در حال بررسی راه‌هایی برای دستیابی به اهداف ESG و

اصلی‌ترین دلیلی که برای وجود شرکت‌های CVC ذکر شده است، حسگر شرکت مادر بودن است. جای تعجب نیست که فناوری‌هایی که به تیر اخبار تبدیل می‌شوند، در صدر بخش‌هایی قرار دارند که شرکت‌های CVC به آن‌ها توجه می‌کنند.

زمانی که مدل‌های زبانی بزرگ در دسترس عموم قرار گرفتند، هوش مصنوعی دنیا را تحت تأثیر قرار داد. بسیاری از این پیشرفت‌های اخیر ریشه در یاریگری مالی شرکت‌های بزرگ دارد. گزارش شده که مجموع سرمایه‌گذاری مایکروسافت در شرکت OpenAI معادل ۱۳ میلیارد دلار است. سهم سرمایه‌گذاری خطرپذیر ایالات متحده در شرکت‌های هوش مصنوعی طی ۱۲ ماه منتهی به سه‌ماهه دوم ۲۰۲۳ به ۲۶ درصد افزایش

یادداشت‌ها:

۲) سهم سود انتقالی سایه یا مصنوعی مخزن پاداشی ایجاد شده از مبالغ سود انتقالی است که می‌توان آن‌ها را میان اعضا تیم صندوق، نه‌فقط شرکای مدیریت، توزیع کرد. بعضی از مدل‌ها شامل تضمین پرداخت هستند، حال آنکه سایرین این‌گونه نیستند. ۳) منبع واحدهای سهام محدودشده. نتایج نظرسنجی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی) و تحلیل بانک سیلیکون‌ولی.

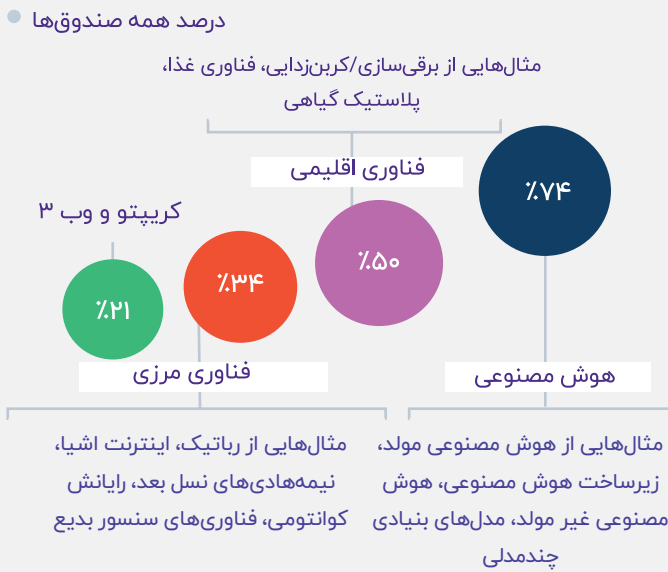

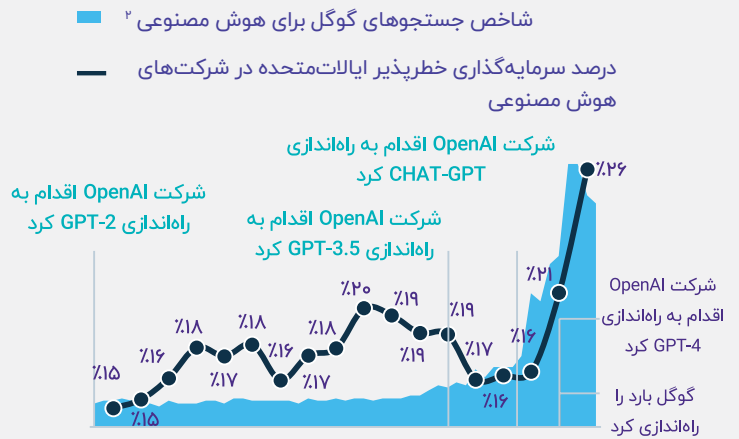
وضعیت خود را به منزله سرمایه‌گذاران همه‌جانبه حفظ کنند. به احتمال زیاد آن‌ها نقش مهمی در شکل‌دهی به موج بعدی فناوری‌ها، از هوش مصنوعی گرفته تا اقلیمی، رباتیک و فراتر از آن ایفا خواهند کرد.

سازگاری با تغییرات اقلیمی هستند. با توجه به نقش محوری شرکت‌های CVC در پیوند شرکت‌ها با آخرین فناوری‌ها حتی در میان صندوق‌های مالی محور شرکت‌های CVC در موقعیتی قرار دارند که

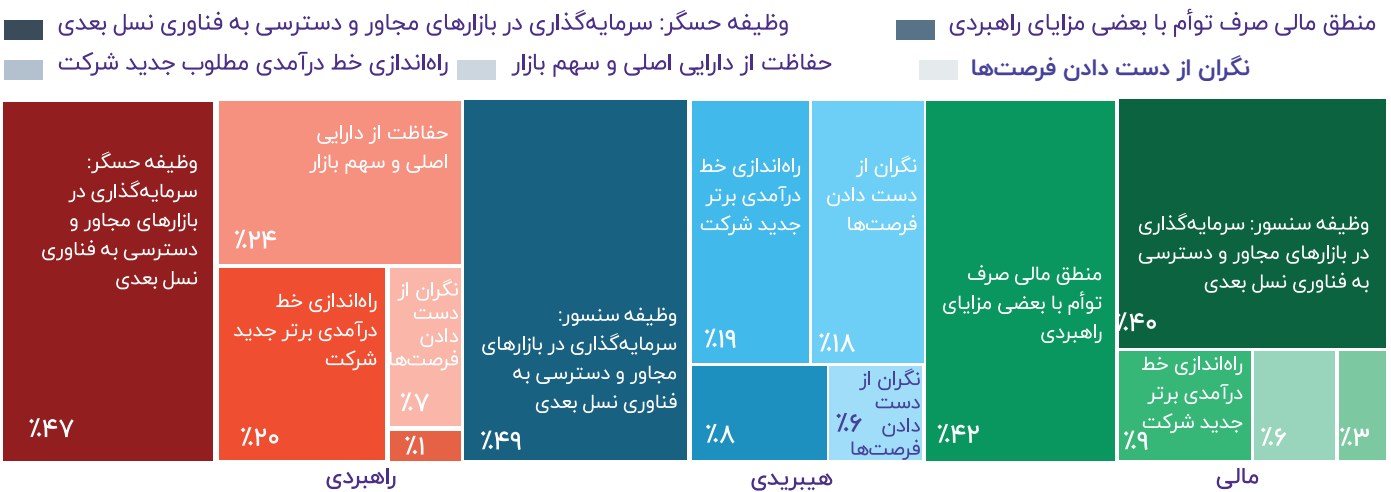
روندهای فناوری‌های نوظهور برتر که روسای CVC شاهد آن هستند

نقاط عطف مهم هوش مصنوعی مولد و سرمایه‌گذاری در هوش مصنوعی^۱ به صورت درصدی از کل سرمایه‌گذاری خطرپذیر

دلایل اصلی وجود صندوق CVC شما

یادداشت‌ها:

۱) شامل «هوش مصنوعی و یادگیری ماشین» عمودی پیچ‌بوک از ۱۷ ژوئیه ۲۰۲۳ تا ۱۲ ماه گذشته. ۲) مجموع تعداد عبارات جستجو برای «هوش مصنوعی»، برحسب صفر تا ۱۰۰ برای برترین ماه جستجو از سال ۲۰۰۴.

مرجع: نتایج پیمایش از شرکت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی (مبتنی بر پاسخ‌های ۲۰۹ صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی)، وضعیت بازارها در نیمه دوم ۲۰۲۳ و تحلیل SBV.

گفت‌وگو با سیدمحمدحسین سجادی نیری (مدیرعامل تکنوتجارت و رئیس هیئت مدیره انجمن سرمایه‌گذاری خطرپذیر)

نهادسازی و مشارکت؛ دو کلیدواژه اثرگذار آینده تکنوتجارت

درآورد. سجادی نیری، طراحی استراتژی و اجرا را در کنار هم پیش برد و حاصل کار او، برنامه‌های مفصلی است که برای سال‌های آتی تکنوتجارت رقم خواهد خورد.

تکنو تجارت وارد مدار جدیدی از فعالیت‌هایی شود که باعث ارتقای سطح نوآوری در بانک و دراکوسیستم فینتک و استارت‌آپی کشور شود که این یک نگاه راهبردی است و قطعاً توسط همه CVC‌های بانکی قابل اجرا نخواهد بود. لذا ما اقدامات جدیدی را در سال ۱۴۰۲ در تکنوتجارت آغاز کردیم و در سال ۱۴۰۳ با عنایت خدا آنها را ادامه و توسعه خواهیم داد. این فعالیت‌ها از جنس نهادسازی (مانند ایجاد شرکت مشترک با صندوق نوآوری و شکوفایی و نیز ایجاد کارخانه نوآوری تجارت بنام تژینو) و همچنین مشارکت در نهادهای اثرگذار دیگر (مانند صندوق پژوهش و فناوری، سکوی تامین

سیدمحمدحسین سجادی نیری، در واپسین روزهای خرداد ۱۴۰۲ به‌عنوان مدیرعامل تکنوتجارت معارفه شد. او اندوخته‌هایش در حوزه سیاست‌گذاری، سرمایه‌گذاری و توسعه را زودتر از تصور همگان به خدمت تکنوتجارت

◀ **تکنوتجارت تا امروز به‌عنوان نماینده بانک تجارت در اکوسیستم نوآوری فعالیت‌های مختلفی انجام داده است. در سال جدید آیا فعالیتها محدود به سرمایه‌گذاری خواهند بود؟**

همانطور که اشاره کردید تکنوتجارت فعالیت‌های مختلفی را در اکوسیستم انجام داده بود که مهمترین آنها سرمایه‌گذاری روی کسب‌وکارهای نوآور بوده است. قطعاً هم این فعالیت به‌عنوان یکی از فعالیت‌های محوری تکنوتجارت ادامه خواهد داشت؛ اما لازم است

خلاصه اینکه در سال ۱۴۰۳ ما فعالانه‌تر به مدل‌های مناسب تامین مالی نوآوری خواهیم پرداخت و متناسب با موقعیت و شرایط فرصت‌آفرینی خواهیم کرد.

راهنمای شما در تکنوتجارت برای سرمایه‌گذاری

خطرپذیر در سال جدید چیست؟

امید داریم در سال ۱۴۰۳ مجموعاً عددی حدود ده هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری جدید در قالب سرمایه‌گذاری مستقیم یا غیرمستقیم برای اکوسیستم از بانک جذب کنیم. اکوسیستمی که به شدت نیازمند سرمایه‌گذاری و منابع جدید، و نیازمند نهادهای جدید مثل کارخانه نوآوری و صندوق‌های PE و VC است و می‌تواند فضای امیدواری را رونق بخشد. سال سختی در پیش خواهیم داشت و شرایط اقتصادی کشور شرایطی معمولی نخواهد بود و نقدینگی آزاد در مجموعه‌های سرمایه‌گذاری به ویژه سرمایه‌گذاری خطرپذیر وجود نخواهد داشت و اصولاً دنیای سرمایه‌گذاری امروز اعتمادی را که در گذشته به سرمایه‌گذاری خطرپذیر داشته، ندارد. با همه این شرایط این پتانسیل وجود دارد که هزار میلیارد تومان در سرمایه‌گذاری پیش رو جذب کنیم. بخش عمده این سرمایه‌گذاری‌ها برای مراحل میانی و پایانی (و قبل از بورسی شدن) کسب‌وکارها خواهد بود و به رشد کسب‌وکارها و پدید آمدن کسب‌وکارهایی که برند باشند و نامشان بیشتر شنیده شود، کمک خواهد کرد.

چرا در این شرایط اقتصادی پرخطر نوآوری

و سرمایه‌گذاری خطرپذیر را انتخاب کنیم؟

من معتقدم با تیم فعلی بانک تجارت، هیات مدیره فعلی و مدیران بانک و هلدینگ تفتا، بانک تجارت می‌تواند راهبر نوآوری در اکوسیستم فینتک کشور باشد. اما این کار بدون تعامل با اکوسیستم نوآوری کشور، تعامل با سایر بازیگران جدی این حوزه و بدون استفاده از مفهوم نوآوری باز ممکن و میسر نخواهد بود. تحول دیجیتال در بانک بایستی با استفاده از توان کسب‌وکارهای نوآورانه بیرون از بانک و با استفاده از مفاهیم نوینی مانند امور مالی تعبیه شده (Embedded

مالی جمعی و صندوق PE)، تعاملات بیشتر با سایر بازیگران زیست بوم (مانند ایجاد لیوینگ لب) و نیز ارائه راهکارهای نوآورانه برای برخی چالش‌های بانک (مانند توکنایز کردن املاک مازاد بانک) خواهد بود.

در خبرها در خصوص فضای فیزیکی در

اختیار بانک تجارت در نزدیکی کارخانه نوآوری

مطالبی نقل شده است. برنامه شما برای این

فضا چیست و در چه زمانی محقق می‌شود؟

پروژه «تژینو» یا «کارخانه نوآوری» برای من شخصاً از منظر احیای اکوسیستم و تقویت فضای امیدوارانه زیست‌بوم، به ویژه بخاطر شرایط کارخانه نوآوری آزادی، بسیار اهمیت دارد و یکی از دلایلی است که به تکنوتجارت آمدم. اگر ما بتوانیم این پرچم را با تژینو بالا ببریم، امیدبخش خواهیم بود. به شخصه فکر نمی‌کردم سال ۱۴۰۲ بتوانیم مصوبه‌های لازم را از بانک بگیریم چون کلاً برنامه‌های قبلی را تغییر دادیم؛ اما به لطف خداوند ادبیات مشترکی با مدیران عالی‌رتبه بانک شکل گرفت. تصویب این پروژه، یک تغییر مهم را رقم زد و موید اینست که مدیران بانک تجارت به مفهوم «اکوسیستم نوآوری» اعتقاد و باور دارند و برای آن تلاش می‌کنند. این پروژه یکی از پروژه‌های مهم سال آینده ما خواهد بود و می‌تواند فانوس راه برای روشن کردن مسیر نوآوری در این ناحیه از شهر باشد.

از منظر شما، چه فرصت‌هایی در

اکوسیستم نوآوری برای افزایش اثرگذاری

بانک تجارت وجود دارد؟

به باور من «قانون جهش تولید دانش‌بنیان» یک قانون مترقی و دارای پتانسیل‌های فراوان برای بانک‌های کشور است. یکی از بهره‌هایی که ما در سال جدید از این قانون خواهیم برد، در قالب شرکت مشترک با صندوق نوآوری شکوفایی و با هدف سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر شرکتی خواهد بود. این پروژه می‌تواند ۳۰۰۰ میلیارد ریال منابع تازه برای سرمایه‌گذاری‌های جدید و همچنین برای پروژه‌های تحقیق و توسعه را وارد اکوسیستم نماید.

حال رایزنی و پیگیری برای رفع این معضل و اصلاح آن هستیم. فرصتی که این انجمن در مذاکره با مدیران و تنظیم‌گران اکوسیستم دارد کم‌نظیر است.

◀ شما قائل به موضوعیت بحث‌هایی مانند پایان حساب استارت‌آپ یا بن بست اکوسیستم نوآوری در ایران هستید؟

من معتقدم شرایط فعلی اکوسیستم با شرایط ایده‌آل آن فاصله بسیار زیادی دارد و شاید در این چند سال به نوعی در بن بست قرار داشته باشیم. بن بست خروج سرمایه‌گذاران از کسب‌وکارها، همچنین عدم نقدشوندگی سهام کسب‌وکارها و نیز عدم سرمایه‌گذاری مناسب و کافی در مراحل بذری و ابتدایی، همه ما را به چنین شرایط شبه‌بن‌بست رسانده است؛ اما تمام فعالان حتی نهادهای رگولاتور که بعضاً مانع توسعه نوآوری هستند هم در تلاشند تا راه‌حلهای خروج از این بن‌بست را عملی سازند؛ مانند شکل‌گیری تابلوی نوآفرین در فرابورس. بنابر این من به شدت معتقدم این اکوسیستم در بن‌بست نخواهد ماند و هر بن‌بست راهی برای ورود به موج و نسل بعدی فعالیت‌های اکوسیستم است. ما در طلیعه ورود به موج بعدی فعالیت‌های اکوسیستم و ساخت نسل جدید آن هستیم.

◀ چطور با وجود اشراف به نامطلوبی وضعیت، هنوز به آینده امیدوار هستید؟

در حقیقت من هم امیدوارم، و هم ناامید. من ناامیدم نسبت به روش‌های اشتباه گذشته، ناامیدم نسبت به عملکردهای بد همه کسانی که اشتباه عمل کرده‌اند، از جمله بسیاری از مسئولین و دولتمردان. ناامیدم نسبت به رفتن راه اشتباه. اصلاً تا آدمی از وضع موجود و ناکامی‌ها ناامید نشود برای تغییر شرایط تلاش نخواهد کرد. ناامیدی معبر (محل عبور) خوبی است اما منزل (محل نشستن و استقرار) خوبی نیست.

من در تمام این سالها فرصت داشته‌ام پارکهای علم و فناوری و مراکز رشد و شتابدهنده‌ها و مراکز نوآوری و خانه‌های خلاق بسیاری را در سراسر کشور دیده‌ام، آیا همه چیز برای رشد این جوانان مهیا است، قطعاً خیر. آیا ضعف و کم‌کاری و فساد نداریم، قطعاً داریم. ولی آنقدر این ظرفیت و انرژی مهار ناشدنی را فراوان میبینم که میگویم آینده بسیار روشن است. هستیم و این آینده روشن را خواهیم دید.

(Finance) باشد. در شرایطی که در دنیای امروز، مشتریان، خدمات بانکی خود را از گوگل و اپل و علی بابا چینی و روی بستریهایی مانند ویجت دریافت می‌کنند، بانکها برای پرچمداری و از دست ندادن بازار خود بایستی نوآور باشند

◀ تعامل تکنوتجارت با سایر اجزاء اکوسیستم چگونه اجرایی خواهد شد؟

یکی از برنامه‌های ما در سال ۱۴۰۳ ایجاد یک «لیونینگ لب» است که سمت تقاضای آن بانک و نیازهای مدیران و بخش‌های مختلف بانک خواهد بود و سمت دیگر آن به عنوان سمت عرضه، کسب‌وکارهای نوآور و همچنین شرکتهای حوزه فاوا که دارای راه‌حل و خدمت برای حوزه‌های مرتبط بانکی هستند، خواهد بود. لیونینگ لب تکنو تجارت محیطی برای حضور ذی‌نفعان مختلف نوآوری خواهد بود که با رویکردی مشارکتی به توسعه نوآوری‌ها و ایجاد ارزش‌های پایدار برای تمام ذی‌نفعان بر اساس تجربیات واقعی و نیاز موجود در صنعت خواهند پرداخت.

◀ شما رئیس هیئت‌مدیره انجمن سرمایه‌گذاری خطرپذیر کشور هم هستید. به نظر شما نهادی همچون انجمن چگونه می‌تواند ظرفیت فعالان زیست‌بوم را فعال کند؟

انجمن سرمایه‌گذاری خطرپذیر یک نهاد صنفی کارفرمایی و متشکل از فعالان سرمایه‌گذاری خطرپذیر کشور است. این نهاد دارای یک کرسی در کارگروه تخصصی «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان کشور» است که نقش محوری در اجرایی‌سازی قانون جهش تولید دانش‌بنیان کشور دارد. این یک فرصت استثنایی است برای آن که بتوانیم با مشارکت جمعی مسایل و چالش‌های اکوسیستم را طرح و حل نماییم. بعنوان مثال در حال حاضر آیین‌نامه ابلاغی بانک مرکزی درخصوص «ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها با صندوق نوآوری و شکوفایی» به نظر اینجانب یک آیین‌نامه محدودکننده است که باعث جلوگیری از اجرای درست قانون جهش تولید دانش‌بنیان در حوزه بانکی می‌شود و این یعنی از ورود منابع مالیاتی در اکوسیستم فینتک کشور جلوگیری می‌کند؛ و ما در انجمن سرمایه‌گذاری خطرپذیر کشور در

نمایشگاه اینوتکس
اردیبهشت ۱۴۰۲

قاب‌های تکنوتجارت ۱۴۰۲

نمایشگاه کامپ
تیر ۱۴۰۲

سمفونی تفتا
تیر ۱۴۰۲

بازدید مدیرعامل و اعضای هیئت‌مدیره
بانک تجارت از نهادهای نوآور
آبان ۱۴۰۲

دریافت نسخه دیجیتال
بهارانه بانک تجارت

جشنواره نهال فینتک
اسفند ۱۴۰۲

جشن پایان سال تکنوتجارت
اسفند ۱۴۰۲

فردا اینجاست

www.technotejarat.ir

برنامه‌های تکنوتجات در سال ۱۴۰۳

ایجاد شرکت مشترک با صندوق نوآوری و شکوفایی با هدف بهره‌مندی از اعتبار مالیاتی برای سرمایه‌گذاری‌ها

فروش و مولدسازی املاک مزاد بانک از طریق فرایند توکنایز

ارائه خدمات مشاوره اجرایی‌سازی قانون جهش تولید دانش‌بنیان به بانک تجارت و شرکت‌های زیرمجموعه

سرمایه‌گذاری مستقیم

سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

CVC

VC

PE

اخذ مجوز ارزشگذاری کسب‌وکارها

آغاز توسعه و ساخت کارخانه نوآوری تژینو و تکمیل ۲۰ درصد از فرآیند توسعه و بهره‌برداری

سرمایه‌گذاری در شرکت‌های در حال بررسی و افزایش سرمایه شرکت‌های پرتفو

ایجاد لیوینگ لب در راستای ارتباط اجزاء مختلف اکوسیستم از جمله فعالان صنعت، سیاست‌گذاران، استارت‌آپ‌ها، نهادهای آموزشی و پژوهشی

همکاری مشترک با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای توسعه زیست‌بوم نوآوری و فناوری، تحول دیجیتال و فناوری‌های مالی در بانک تجارت

